

A Posta kollektív szerződésének módosításáról és kiegészítéséről, a munkakörülmények javulásáról, a tervezett szociális és kulturális létesítmények teljesítéséről, a részesedési alap képzéséről és felhasználásáról, a Szakszervezetek Megyei Tanácsaival folytatott megbeszélések tapasztalatairól, az információs hálózat felújításáról tárgyalt április 26-i ülésén Elnökségünk. Tudósításunk lapunk 3. oldalán olvasható.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XIII. évfolyam

5. szám

1973. május

Ára: 60 fillér

TIZEDSZER IS KIVÁLÓAK

Kettős ünnepség színhelye volt április 27-én a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság József utcai nagyerőműve. Ezen a napon nemcsak a nemzetközi munkásmozgalom nagy ünnepéről, május elsejéről emlékeztek meg, hanem ekkor került sor annak bejelentésére is, hogy az itt dolgozó kollektíva ismét elnyerte a kiváló igazgatóság címet, 1972. évi munkájuk elismeréseképpen. Az elnökség sorában ott láthatuk Régnér Miklóst, a VIII. kerületi Pártbizottság munkatársát, Tóth Illést, a Posta vezérigazgató-helyettesét, Bíró Bódist Józsefet, a postászsakszervezet titkárát, és vendégként megjelentek a társszervek képviselői is.

A Himnusz hangjai után Egyed Ernő, a TSZT titkára köszöntötte a vendégeket és az ünnepség résztvevőit, majd Bánky Zsuzsa, a Vigaszínház művésznője vaspapírral fogadott szavatait után Szarvas

Sándor igazgató mondta el ünnepi beszédét. Rövid számvetést adott a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság elmúlt évi eredményeiről. Az igazgatóság a múltban már kilenc ízben lett kiváló igazgatóság, és öt alkalommal elnyerte a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlaját. Tovább folytatták 1972-ben a környező országok felé irányuló koaxális kábelösszeköttetések kiépítését — hangsúlyozta az igazgató —, s már csak Románia felé hiányzik a koaxális kábelirány. A vidéken felépült távhívó központokhoz 146 ezer áramkör-kilométert biztosítottak. 102,5 százalékra teljesítették a jóváhagyott beruházási tervet, és 1971-hez viszonyítva 5,2 millió forinttal csökkent a befizetetlen beruházások értéke. Az állóeszközök megővése szempontjából döntő jelentőségű a kábel-fenn-tartók munkája, hiszen a kábelek jelentik a több mint kétmilliárdos állóeszköztér

(Fotó: Révész)

nagy részét. Amikor a fenntartás kezdődött, 360 volt az éves hibák száma, ez tavaly 300-ra csökkent. A forgalmi szolgálatról szólva az igazgató kiemelte, hogy a távhívás bevezetése komoly feladatot jelentett, de az átállítás, és az új kezelési technika elsajátítása mégis úgy sikerült, hogy zökkenőmentesen maradt a forgalom lebonyolítása. Ez annál dicséretesebb, mert tavaly a belföldi kimenő forgalom 7,7, a nemzetközi központé eddig 19%-kal nőtt! A jó eredményekért a szakmája magaslatán álló műszakiakat is elismerés illeti — folytatta Szarvas Sándor, majd említést tett a dolgozók érdekében hozott bér- és szociális intézkedésekről is. 1972-ben 3,2 százalékkal emelkedett a bérszínvonal, csökkent a felhasznált túlórák száma. 3 millió forintot fordítottak munkavédelemre, 1,8 millió forinttal támogatták a lakást építő dolgozókat. Beszéde végén az igazgató méltatta a nődolgazók példás helytállását és a törzsgárdatagok példamutatását, valamint a szocialista brigádmozgalom felbecsülhetetlen jelentőségét, és megköszönte az igazgatóság dolgozóinak, párt-

és gazdasági vezetésének az áldozatos munkát.

Tóth Illés vezérigazgató-helyettes meleg szavak kíséretében adta át a kiváló igazgatóság címet tanúsító oklevelet, és hangsúlyozta, hogy az 55 ezer postás dolgozó idei bérrendezése — amely 60 millió állami támogatással valósult meg — olyan gesztus a társadalomtól, amelyre válaszulni becsületbeli ügy! Legyen egy kicsit több a mosoly az arcon, egy kicsit több az udvarias hang! — kérte, majd a hangneme fontosságát alátámasztva, szölt az irányított szám bevezetésének szervezéséről és eredményeiről is.

Bíró Bódiss József, a postászsakszervezet titkára arról tájékoztatta az ünnepségen megjelenteket, hogy a kitüntetés értékét még az is növeli, hogy az igen csak 3 középfokú postaszerv részesülhetett ilyen magas elismerésben — megnövekedtek a követelmények. Hogy itt ismét sikerült elérni ezt a büszke címet, az a jó szakszervezeti munkát is dicséri.

Ezután került sor a kitüntetések és jutalmak átadására.

— seh —

Mikor felelem, oly tisztán és gyöngyözve nevet, mintha hangja egy kis édesvízű forrásból táplálkozna. Csodára szeret játszani és röpülni — ilyenkor az örökös kis „méggyeivel” unszolja az embert.

Eleven, néha azt hiszem, túl eleven. Mondjuk is rá, tíz kislány veszett el ebben a csöppnyi kislányban. Most akkora, ha kinyújtom a karom, pont a fejét simítom meg vele. A haja olyan, mint a tavaszi kiscsibék tollazata — ha ráfújok, szétrepben.

Már óvodába jár. Mikor nem figyelünk rá, kis cincogó egérkehangon énekl: Cirmos cica haj, hova lett a vaj... S mintegy önmaga vigasztalására elmondja: Siró-pityergő, óvodába nem való...

Ha valami olyat mondok neki, amit még nem tud felfogni, s ezt nem is próbálom átadni az ő nyelvére, megsértődik. Lehajítja a fejét, és kissé morcosan azt mondja: nem érdekel. De ha mesélek, két nagy szemét kerekre nyitja. Különösen a képeskönyveket szereti, mert ott mutatni is tudom, amit mondok. Ahogy lapozunk, örömteli sikollyal böki ki egy-egy kedvenc kis állatkája, virágja nevét.

Egyedül nem szeret játszani. Ritkán kapom rajta, hogy szép csendben ül — általában reggel, közvetlen felébredése után —, és hallan dudorászni, becézgeti a kis mackót vagy a Kati babát. De ha kiperdül, isten sem állítja meg. A játszótéren le-föl, megmássza a létrákat, a padokat, labdázik és hintázik — úgy hajítja, mintha egyenesen az égig akarna szállni.

Néha megbotlik, elesik. Sohasem sir. Úgy csinál, mintha direkt matatna valamiért a földön. Ilyenkor, ha utcán vagyunk, legalább egy kavicsot szorongat utána a kezében.

Ha gyerekkocsi mellett haladunk el, mindig megáll. Szabályosan megbámulja a kis babát, és pirinyó kezével félve

GYERMEKNAPI

(Fotó: Révész Tamás)

BOLDOGSÁG

próbálja megsimítani. — Jaj, de aranyos! — mondja, s ilyenkor különösen meleg a hangja, még az elragadtatás sem teszi kiabálóvá — a babával csendesen kell beszélni.

Sokat kérdez. Mondhatnám, mindig kérdez. Ilyenkor azt, ő is volt kisbaba?

Még ma is az vagy — mosolygom el magam, de csak belül. Ezt kimondani nem szabad, mert ő már nagylánynak érzi magát. S mekkora volt, mikor megszületett. Nem sok híján inkubátorba került. Piciny volt és ráncos bőrű. Ha kezén felhúzódtott a rékli úja, egy kis csontos, öreges kéz kandikált ki. De a feje, az nagyon szép volt. Gömbölyű, formás. A haja akkor, ami kis taréjban állt, fekete volt, a szeme, mikor kinyitotta, kék. Azóta szőke lett, a szeme pedig mélybarna.

Kérdi, hogy ő mikor fog olvasni, írni. Mondom, majd, ha iskolába megy. Valami különös tisztelettel nézi a felnőttek munkáját, s azt, hogy mi dolgozni járunk.

— Ha nagy leszek, akkor én is azt fogom csinálni, amit te... — mondja.

— Igen — hagyom helyben. — S tudod mit, majd anyuka is leszek!

Van, amikor, ha pusztít akarok neki adni, úgy ficánkol, mint egy kis halacska — kicsúszik a kezemből. Máskor pedig engedi, hogy sok, apró puszival szántsam végig a testét, karjaimba vegyem. Ilyenkor arcát vállamra hajítja, két kis kezével átölel, s elernyed, mint aki nagy biztonságban van. Életem, napocskám — becéztem, ha szó jönne a számba. De elfogódottságomban csak azt érzem, nagyon kell rá vigyáznom, olyan kicsi és védtelen. Ugyanazt érzem, mint mikor ágyacskájában pihogve, igazán gyerekedően alszik — s én még ébrenálmodban is őrzöm minden mozdulátát, rezzenését.

Cseszák Gyöngyi

Újra élüzem lett a szigetvári hivatal

Nagyon nehéz körülmények között, szűkös, sötét szobákban kialakított munkaterületeken dolgoznak a szigetvári postahivatalban. Állandó gondot jelent a küldemények elhelyezése, átmeneti raktározása a nagy zsúfoltság következtében. Jelenleg 46-an végzik itt a felelősségteljes munkát, előbb-utóbb kiegészülve azzal az öt asszonnyal, akik élve a gyermekgondozási segély adta lehetőséggel — otthon — gyűjtik az erőt az újra munkába álláshoz. A hivatalban ügyszólván nyoma sincs szociális helyiségeknek. Egy falikút a folyosón, öltöző, melék helyiség is csupán egy van az épületben. A hangulat mégis vidám, s a munka zökkenőmentes — ez utóbbit a fiatal város lakói is alátámasztják.

— Mi hát a titok? — kérdeztem Kárpáti Zoltán hivatalvezetőt, aki ugyan csak március elseje óta viseli ezt a tisztséget, de a hivatal munkájának már évek óta alapos ismerője, mivelhogy ő a járási szakszervezeti bizottság titkára.

— Nincs itt szó titokról — válaszolta mosolyogva, — csak magunk is tudjuk, hogy egyelőre nem lehet a körülményeken változtatni, hát igyekszünk alkalmazkodni ahhoz, ami van. S hogy ez sikerül, az ennek a kitűnő kollektívának az érdeme. Zömmel fiatalok dolgoznak nálunk, húsz KISZ-tagunk van. Elmondhatom, nemcsak a kötelességük teljesítésében, de a társadalmi munkában is élén járnak. Jövőre — amikor három idős dolgozónk nyugdíjba megy — én leszek a legidősebb a hivatalban.

Az itt dolgozó négy szo-

cialista brigád (3 közülük bronzérmes, 1 pedig okleveles) aktívan részt vállal a munkában, és minden megmozdulásban. Gyakorlatilag teljes a politikai oktatások látogatása, a szakmai, polgári védelmi és egyéb jellegű tanfolyamokra is mindig akad jelentkező. A sportot sem kezelelik mostohagyerekként: kispályás labdarúgó-csapatuk részt vesz a városi bajnokságban, s ha bajnokságot még nem is nyertek, egyvalamivel azért méltán büszkélkedhetnek: sportszerű játékuikért oklevelet kaptak a városi tanácstól. Az elmúlt hónapokban kirándulások, pécsi és kaposvári színházlátogatások tették színesebbé a brigádeletet, s a brigádtagok nem feledkeztek el megbetegedett, vagy nyugdíjba vonult kollégáikról sem — rendszeresen meglátogatják őket.

— Az a legnagyobb bánatunk — mondta Kárpáti Zoltán —, hogy mindössze 370 telefonvonallal rendelkezünk. Ez ebben a rohamléptekkel fejlődő városban nagyon kevés. A műszaki adottságok azonban egyetlen bővítést sem tesznek lehetővé. Csak úgy juthat valaki telefonhoz, ha más lemondja a vonalat.

— Mikor várható változás?

— A város fejlesztési tervében szerepel az új posta építése. 1974 második fele az építkezések megkezdésére kitűzött határidő helyett a járási tanács épületével szemben jelölték ki. Addig pedig a jelenlegi körülmények között kell arra törekednünk, hogy a nehézségek ellenére jól végezzük feladatunkat.

Schöffner Jenő

KORSZERŰ MŰVELTSÉG (III.)

Az előző két cikkben szó volt arról, hogy tények, adatok egyszeregye nélkül nincs gondolkodás, nincs se korszerű, se korszerűtlen műveltség. Azután arról is szó esett, hogy, ha mindig csak a tényeket, adatokat kéri számon érettségén, vizsgákon, játékokon, akkor éppen a gondolkodás marad el.

Mert, ha eddig, szerettük volna a tények ismeretére, mint nélkülözhetetlen alapra felhívni a figyelmet, most már itt az ideje válaszolni a cimbén kérdésként megfogalmazott kijelentésre: milyen is hát a korszerű műveltség? Megint kezdjük egy negatívummal a választ. Nemrég a televízióban a Nobel-díjas, magyar származású fizikus, Wiegner Jenő mondotta, hogy 30–40 évvel ezelőtt még lehetett olyan fizikus, aki saját korá minden fontos, fizikailag érdekes, tudományos eredményét ismerte, értette. Ma már elképzelhetetlen mindez egyetlen személytől. Matematikátudósok állítják, hogy vannak olyan részterületei a matematikának, amit ugyanúgy nem értenek, mint a laikusok. Mindebből talán következik, hogy a műveltséget és a korszerűséget nem lehet azon mérni, mennyi tény, adatot ismer fejből valaki.

A korszerű műveltség fokmérője csak a gondolkodás dialektikája, rugalmassága lehet. Mit jelent az, hogy a gondolkodás dialektikája, rugalmassága? Próbáljuk példákkal illusztrálni. Petőfi és 1848 mostanában az évforduló apropójából sok könyv, újságcikk témája, s hallhatunk a televízióban egyetemista fiatalokat, akik ószintén elmondják: számukra idegen Petőfi, annyira mások a mai körülmények, hogy élete példája érdektelen számukra. Elfeledkeznek arról, hogy egy eszme igazságát felismerni, aztán vállalni is ezt az igazságot, akár a halál árán, ez örökvényű példa, s mai, hétköznapi cselekedeteink zsinórmércéje is lehet. Am akadnak fiatalok, akik Petőfit abban az eszméi elkötelezettségben, kiállásban vállalják csak, amely saját korában jellemezte, s arról megelégednek, hogy az elmúlt évszázad mennyire

más típusú feladatokat állított a forradalmárok elé. Aki dialektikusan gondolkodik a történelemben, az képes egyszerre látni az azonosságot és a különbséget, s az ebből adódó következtetéseket.

Egy másik példa a természettudomány köréből. Heiseberg, a világ ma élő talán legnagyobb fizikusa írta le egy szemléletes példában, miért nehéz megmagyarázni laikusoknak a modern atomfizikát. Képzeljünk el egy zárt szekrényt, amit belül még egy fal két rekeszre oszt. Ezen a belső falon van egy lyuk, amin egy atomi részecske ide-oda mozoghat. Ha ez az elemi részecske egy bizonyos határon alul kicsi, sebessége viszont, amivel a lyukon át ide-oda szaladgál, egy határon túl nagy, akkor olyan állapot jön létre, amelyben már nem lehet azt mondani, hogy most a szekrény egyik felében van, most a másikban. Mint állapot, mint energia, mindkét oldalon jelen van, s ezt a matematika nyelvén le is lehet írni.

Egy rugalmatlanul, antidialektikusan gondolkodó ember ezután azt hihetné: lám, megbízhatatlan a világ, már az sem igaz, hogy valami egyszerre csak itt vagy csak ott lehet, s nem lehet két helyen is ugyanakkor. Pedig ez a fizikai — és logikai — törvény változatlanul igaz, a testek és a sebesség bizonyos méreteinél, arányainál. Csak ha túllépik ezeket a határokat, akkor érvényesek más szabályok. Ezt tudomásul venni csak a dialektikus gondolkodás képes.

Még egy elég gyakori példa a művészetek területéről. Valakinek nem tetszik a műalkotás — film, szobor, festmény stb. —, mert rokonszenvesnek találja ugyan a témát, de a bemutatott gondolat, a kifejezett érzelm olyan formák között jelenik meg, ami számára nem rokonszenves. Másoknak nagyon tetszik egy festmény technikája, a színek, a kompozíció, noha amit a művész közölni akar vele, az érdektelen számára. Mind a két eset a gondolkodás antidialektikus jellegére vall, mert elképzel művészi tartalmakat, a formáktól függetlenül. Nem érti, érzi, hogy a tartalom nem más, mint a forma közvetített gondolat, amely csak azért testesülhet meg, mert akadt forma, amely kifejezni tudta.

A példákat lehetne szaporítani, de talán ennyi is elegendő annak bizonyítására, hogy nem könnyű dolog —

még az élet köznapi dolgaiban sem — dialektikusan gondolkodni. Talán az is kiderült, hogy valóban tények, adatok, összefüggések ismerete nélkül semmiképpen nem lehet ilyen gondolkodást elvárni. Most már csak az a kérdés, hogy miként függ össze bizonyos tények, adatok ismerete és a dialektikus gondolkodás. Arról már szó volt az előbb, hogy nem egyszerűen mennyiségi összefüggésről van szó. Ilyen alapon egyetlen tudóst se lehetne korszerűen műveltnak tartani, mert ha érti is a saját szakterülete minden csínját-bínját, az élet más dolgaiban éppen olyan járatlan lehet, mint egy számadó juhász. Másrészt viszont elképzelhető egy számadó juhász, aki korszerűen műveltnak tartható. Például akkor, ha tudja, milyenek a gazdaságos fajták az ő területén, ismeri a különböző tartási formák előnyeit és hátrányait, az oltóanyagokat és a betegségek megelőzésének módját, saját foglalkozásának múltját, jövőjének lehetőségeit, azt, hogy munkája eredményessége milyen következményekkel jár a gazdasági egységre, ahol dolgozik, ha van fogalma arról, mi előnyös és mi hátrányos a gyerekeknek, a családjának, az országnak és kíváncsi más számadó juhászok és más foglalkozású emberek életére is.

Mert a korszerű műveltség helyes modellje, amely felé törekedhetünk, amelyet reális célként, reális társadalmi igényként magunk elé tűzhetünk: egy-egy szakma minél mélyebb, egyben minél átfogóbb ismerete, s ezzel összefüggésben azoknak a kapcsolatoknak az ismerete is, amely a többi emberhez köt mindannyiunkat. (Éppen ebben adhat oly sok segítséget a művészet.) S ha ez a szakmai ismeret együtt jár a természetes kíváncsisággal minden ismeretlen iránt, és a dialektikus gondolkodással, amellyel minden új ismeretet a meglevőek rendszerébe tudunk helyezni, hogy a valóságról, önmagunkról olyan képünk legyen, amely a legközelebb áll az igazsághoz. Röviden szólva tehát a korszerű műveltség így összefoglalható: szakma, kíváncsiság, dialektikus gondolkodás. Lehet, hogy sokak számára túlságosan egyszerűnek hat ez a műveltségmodell, de jobbat nemigen lehet találni. Ennyi az egész, ilyen kevés... és ilyen rettenetesen sok.

Bernáth László

Élete a könyvtár

Csengődi Klára, a Posta Vezérigazgatóság szakszervezeti könyvtárának vezetője — s társadalmi munkában közönségszervező is — 17 esztendővel ezelőtt, amikor a postára került, nem gondolta volna, hogy élete célja, tartalma, értelme a kulturmunka lesz.

Úgy kezdte, mint általában a postához került érettségizett lányok: irodai beosztottként. Öt esztendőig a Távbeszélő Díjbeszedőnél. Elvégezte a segédtiszt tanfolyamot, s mint tag, társadalmi munkában könyvtérjesztő volt.

A politikai vezetés jó sze-

mére, érzékére vall, hogy felfedezték: Csengődi Klára igazi eleme a kulturmunka, az ismeretterjesztés. Munkája nyomán egyre több könyvet vettek a Díjbeszedőnél, és 1961. szeptemberében örömmel fogadta a javaslatot, beiratkozott az esti középfokú könyvtárosi iskolára. Azóta elvégezte a SZOT három hónapos kultúriskoláját, s most a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem esztétikai szakosító tagozatán is túl van, letette az államvizsgát.

S ahogy tanult, fejlődött, úgy változtak beosztásai is.

Eleinte függetlenített könyvtárosként „pendlizett”. Egyik nap a kis forgalmú vezérigazgatósági könyvtárban volt, a másikon a Központi Járműtelep szakszervezeti könyvtárában. Akkor alakultak ki folyamatosan azok a módszerek, kapcsolatok, amelyek végül is eredményekben, az olvasás fejlődésében mutatkoznak meg. 1964-re a vezérigazgatóság szakszervezeti könyvtárának olvasólétszáma meghaladta az 500 főt, így az itteni munka a szabályok szerint egézsnapos állás lett. Hét éve állandóan ez a munkahelye, a vezérigazgatóság nyolcadik emeletén, a szakszervezeti könyvtárban.

A könyvtári eredmények, számokban: az 1972-es napló tanulsága szerint az 1260 dolgozót foglalkoztató vezérigazgatóságon 715 olvasója volt. Idén már beírta az 530-ik nevet az olvasó-listára. Naponta — a keddi könyvtári szünet nap kivételével — 80–100 dolgozó, kölcsönző, érdeklődő, beszélgető fordul meg itt a könyvekkel rakott polcok között.

Jó hat esztendeje szülési szabadságra ment a szakszervezeti közönségszervező. Megkérték — ismeri az embereket, az izlésüket —, ideiglenesen, társadalmi munkában vegye át ezt a funkciót is. Évi 300–350 jegy elhelyezése nem jelent olyan nagy pluszmunkát. Atmenetileg vállalta. Most havi 350 színházlátogatót szervez, egyike azoknak a ritka könyvtárosoknak — tudomásunk szerint még egy ilyen akad, a Bp. 100-as hiva-

tal melletti munkásszállón —, aki egyben közönségszervező is.

Vannak ennek a funkcióházasságnak azonnal belátható előnyei is. A könyvtáros tudja, hogy ki milyen témájú könyvet vesz ki, kit mi érdekel, és ebben a témakörben az adott szinten ajánlja a színházjegyet is. Az egyetlen, de annál alaposabb hátulütő az, hogy mindkét munka elég nehéz, mindkettő teljes embert kíván, tehát az összevonas általános módszerként nem vezethető be. Csak ott, ahol olyan szakszervezeti munkás akad, akinek annyira szívéigye a kultúrterület, hogy vállalja ezt a kettős terhelést, éppen az eredmények érdekében.

Korunk emberének két jellegzetes típusa van. Az egyik a minden iránt érdeklődő, a sokoldalú, a másik a szigorúan specializálódó. Az előbbi bizonyosan sokszínű egyéniség, de éppen az ismeretek rohamos bővülése folytán egy kicsit mindenben felületes. Az utóbbi egy dolgot csinál igazán, de ahhoz nagyon ért. Ilyen Csengődi Klára, aki természetesen szóhasználatilag megmondja, körülmutatva munkahelyén: „Az én kis könyvtáram”. Nincsen ebben hiálkodás, valóban úgy érzi, hogy az övé, felelősségben is, fejlesztési tervekben is, az olvasókör bővítésében is.

Hogyan csinálja?

Amit mond, amivel indokol, olyan egyszerűnek, minden napnak látszik, de milyen bonyolult megvalósítani! „Szere-

retnek idejéről.” „Baráti kapcsolatban vagyok az itt dolgozók többségével.” „Tudom, milyen az izlésük, mit szeretnek, mit kell nekik ajánlani.”

Van olyan nyugdíjas postás, aki a József Attila lakótelepen lakik. Ott van állami kölcsönkönyvtár, nyilván jobban felszerelt, nagyobb könyvválmánnyal, mint az itteni. S visszajár régi munkahelyére, a szakszervezeti könyvtárba, most is innen viszi a könyvet. S ezt az emberhez-alkalmazkodást, közönségszervezői munkában is követi. Előfordul, hogy úgy szervez színházlátogatót, hogy lebeszél. Ha valaki olyan darabhoz kér jegyet, ami — izlése, kultúrsvonala ismeretében — valószínűleg nem tetszik majd neki, Csengődi Klára megkéri, ezt ne nézze meg. Ajánl mást, olyat, ami szerinte az illetőnek tetszeni fog, ami színházlátogatóra neveli, és nem taszítja el ettől.

Gondjai, problémái azonosak a többi könyvtárossal, közönségszervezővel. Amióta például megszűnt a központi jeggyiroda, valamennyi színházzal külön-külön kell tartania a kapcsolatot. A vezetés méltányolta a gondokat, és tavaly október óta egy négyórás nyugdíjas kisegítőt is kapott, aki megkönnyíti a benti munkáját is, el is megy a színházjegyekért. Azokért, amiket kap. Mert a színházak nehezen adnak keresett, futó darabokhoz, így kevesek a gyengébb produkciók maradjékje-

gyeit elsősni a közönségszervezőknek. Az a birkózás közismert a szakmában.

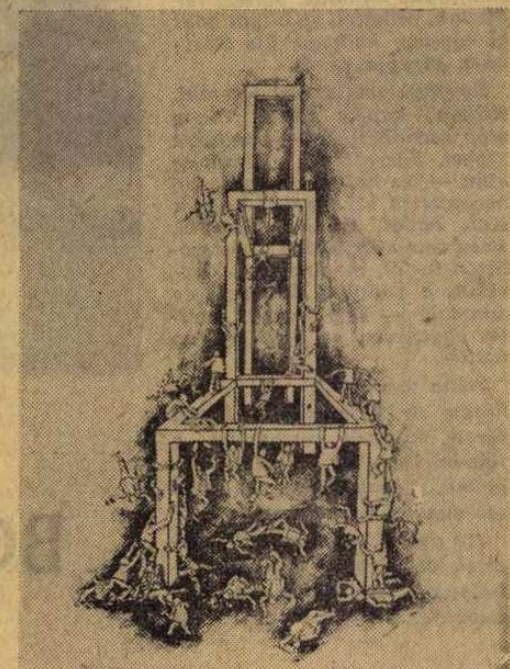
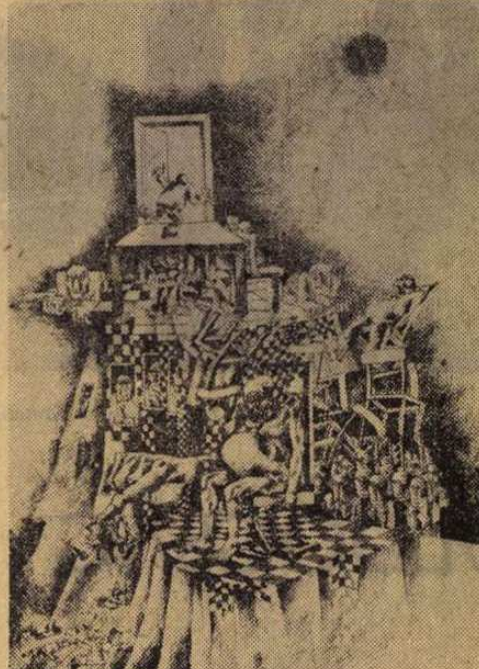
Általában elismerik a munkát, de vannak kivételek. Legutóbb az olvasómozgalomba 110 dolgozót szervezett be. Akik ismerősek a munkával, tudják, hogy ez mit jelent. Nem az fájt neki, hogy nem nyertek ebben a versenyben — hiszen az igazi nyereség éppen az olvasás volt, aminek ő nagyon örült —, mások érthették el jobb eredményeket is. De az övék is nagyon szép. Legalább annyit — úgy érzi — megérdemelték volna, hogy egy jó szót, egy köszönőlevelet kapjon, nem is ő, hanem a vezérigazgatóság olvasógárdája.

Ez az eset kivétel: úgy érzi, a vezérigazgatóság szakmai vezetől és a szakszervezet központja értékeli, becsüli a munkáját. Járt — jutalomként — a Postás Zenekarral Bulgáriában, ugyancsak szakszervezeti turistaúton. Olaszországban, saját erőből a Csorba tónál, s most mindennél szebb szakszervezeti útra készül: Egyiptomba.

Faludi András

Haraszi Alfréd grafikái

„Hogy mi készítette a „szék”-sorozat megrajzolására? A düh. Szerencsére nem általános, de még előforduló jelenség ma is a harácsolás, a törtetés, a karrierizmus, melyek sok becsületes ember kedvét keserítik meg. Harcolnunk kell ellene — én rajzban próbáltam.”

Az április 26-i elnökségi ülésen öt téma szerepelt — hatodikként Besenyi Miklós főtájtár számolt be röviden a két ülés között végzett munkáról, s elemezte a SZOT-plénumon elhangzottakat.

Több hozzászólás, javaslat megvitatása után fogadta el az elnökség a kollektív szerződés 1973. évi módosítását. A leglényegesebb változás, hogy a kötelezően biztosítandó jutalomszabadság jogcímét a kollektív szerződés a „Kiváló ifjúsági vezető” cím, „KISZ KB dicséret oklevél”, valamint a „Szakszervezeti munkáért” kitüntető jelvény és oklevél elnyerése esetére is kiterjeszti. A gyakorlatban oly sok vitára okot adó kérdést rendezett a házgondnoki pótlékra vonatkozó rendelkezésnek kiegészítésével. A „Hasznos padlóterület” meghatározása a jövőbeli egységes eljárást segíti. A jövőben mód lesz a magassági pótlék átalányként való meghatározására is.

A Szociális Hivatal által fizetett konyhák nyersanyagnormáját ez év június 1-től 1,50 forinttal emelik. A normarendezés költségeit a Posta egyharmad részben ma-

ELNÖKSÉGÜNK TÁRGYALTA:

Kinek jár jutalomszabadság?

gára vállalta. A postaszolgálati díj kedvezmény a jövőben a szolgálat szünetelése alatti távbeszélő összeköttetésre is kiterjed. A postai bérrendszer is több vonatkozásban változik. Bizonyos munkakörökben az I. szakcsoportba való besoroláshoz jogalapot nyújt a pártfőiskolán, a Marxista—Leninista Esti Egyetem szakosított tagozatán szerzett főiskolai oklevél. A szakképzetlen dolgozót a szakcsoportjára előírt, munkakörében hasznosított szakképzettség megszerzése esetén az oklevél benyújtását követő hónap elsejétől illeti meg a szakképzettségi díj. A postai szakképzettség megszerzése esetén könnyítés van, mert a dolgozónak a bizonyítvány bemutatásától függetlenül már a vizsgát követő hó elsejétől jár a 100 forint képzettségi díj.

A jövőben nincs megkötés a dolgozónak adható bér tekintetében aszerint, hogy szakképzettségét vagy különleges szakképzettségét megszerzte-e? Minden esetben a vezető mérlegelési körébe tarto-

zik, hogy az adott dolgozó a bértétel keretein belül milyen bérézésre érdemes, ezért helytelennek látszott a vezetői döntési jogkör korábbi korlátozása.

A munkaszerződés tartalmaz vonatkozó előírásokat is elhagyja a módosítás, mivel a munkaszerződés törvényes tartalmát a Munka Törvénykönyve határozza meg, és csak annak megfelelően szabad munkaszerződést kötni. A módosítás rendezte a hírlapírókat és nyugdíjas hírlapírókat árusjuttatását. A besorolási útmutató az időközben jelentkező új munkakörök felsorolásával egészült ki, és a már meglevő munkakörök közül is néhány módosult kategóriába sorolás és képzettségi előírások vonatkozásában.

Részletes, elemző írásos anyag tárta fel, hogy tavaly december végéig miként alakultak a tervezett szociális és kulturális beruházások. A főtájtár summázása szerint

megfelelően, kivéve az üdülőket, melyekre kormányrendelet vonatkozik. A beszámoló javaslatot tartalmaz — az üdülők építését korlátozó rendelkezések miatt — a felszabaduló beruházási összegek átcsoportosítására. Így például jelentős összegeket kívánnak fordítani a balatonfenyvesi üdülő pótmunkáira, a járműtelep szociális létesítményeire, a hévízi üdülő rekonstrukciójára a Budapest 100-as második ütem munkaszálló megvalósítására.

Az elnökség kiegészítésekkel elfogadta az információs hálózatról, a részesedési alap képzéséről és felhasználásáról, a szakszervezetek meglévő tanácsaival folytatott megbeszélések tapasztalatairól szóló tájékoztatót, s tudomásul vette a Jugoszláviában járt konzultatív delegáció tapasztalatairól készített jelentést. Végül meghallgatta az elnökség a főtájtári beszámolót a két ülés között végzett munkáról, illetve a SZOT-plénumon munkájáról adott elemzést. (Erről szóló publicisztikai írásunkat ezen az oldalon, „Következetesebben képviselni a dolgozók érdekeit” címmel közöljük.)

DICSÉRŐ OKLEVÉL A KISZ KB-TÓL

A KISZ Központi Bizottsága a vállalt feladatok eredményes végrehajtásáért dicséret oklevéllel jutalmazta a szigetvári postahivatal KISZ-szervezetét, a KISZ megalakulásának 18. évfordulója alkalmából. A dicsérettel egyidejűleg a városi KISZ-bizottságtól megkapta az igazgatóságtól pedig pénzjutalmat kaptak a szigetvári fiatalok példamutató mozgalmi tevékenységükért.

KÉT HÍR A MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBÓL

Június harmadikán került sor a Petőfi-évforduló alkalmából meghirdetett szavalóversenyre, amelyen minden szakmabeli részt vehet, aki a jelentkezési határidőig bevezetett. Nagy számban, még vidékről is érkeztek nevezések. A jelentkezők egy Petőfi-verssel és egy szabadon választott költeménnyel versenyeznek. Június harmadikán délelőtt a hivatásos szakemberekből (színész, rendező) álló zsűri kiválasztja a szavalók 8—10 legjobbát és a délutáni döntőn ők ismét a pódiumra állnak, hogy a sorrend is eldőljön közöttük. A verseny helyezettjeit fényképezőgéppel, kisláddal, lemezekkel és könyvekkel jutalmazzák.

Június 16-án a Művelődési központ több szakkörre, így az irodalmi színpad tagjai, a műzeumbartók, a képzőművészeti kör és a stúdió hajókirándulást

rendez, amit szakmai tanulmányútra használnak fel. Vácuti műtellemtanulmányok vesznek részt, Vácuti és Szentendrén az ásatásokkal, illetve a város látványosságaival ismerkednek, az irodalmi színpad tagjai pedig műsorral szórakoztatják majd társukat. Az évzáró kirándulás méltónak ígérkezik a szakkörök egész éves sikeres tevékenységéhez.

„KÖNYVET A PUSZTAI DIÁKOKNAK”

A Szabad Föld szerkesztősége kérelem fordult a Posta Központi Hírlap Iroda vezetőjéhez, hogy pártfogolja a lap múlt év augusztus 6-1 és 13-1 számában meghirdetett „Könyvet a pusztai diákoknak” c. akciót. A mozgalom célja: a tanyai iskolák és diákközigazgatások könyvtárainak berendezése, ezzel elősegíteni a művelődésbeli hátránnyal induló parasztfiatalok tanulását.

A nemes cél elérése érdekében megindult a tájékoztató propaganda. Sikeresen bizonyítja az a tény, hogy 8320 forint gyűlt össze. Az anyagi siker eszmét tartalmaz még jobban aláhúzza, hogy a legnagyobb összegű ajándékozás a fizikai dolgozóktól érkezett.

Két mondatot idézek a Szabad Földtől a Hírlap Irodához érkezett levélből: „Hálás szívvel köszönjük Önöknek a nagyszámú hozzájárulást. Valóságos kis könyvtárhoz jut majd az általános iskolai diákokhoz, amelyeknek az Önök adománya révén könyveket kaphatnak. Bizonyos, hogy a gyermekek egész fejlődését segíti majd a gazdag szellemi táplálék.”

A köszönet mindazokat illeti, akik emberségből jól vizsgáztak. Villányi Jánosné

Három a magyar igazság — még Székesfehérváron is

A munkaszabadság nemzeti nagy ünnepének előestéjén nagy öröm részesei voltak a Székesfehérvári 1. megyei postahivatal dolgozói. Egymás után harmadik alkalommal kapták meg az „Elüzem” címet.

Az 1972. év feladatainak a teljesítéséhez — adta az ösztönző felvilágosítást Jung Ferenc hivatalvezető — jobb körülmények között foghattunk hozzá. Lényegesen javultak az élet- és munkakörülmények és különösen fokozta a jó hangulatot, hogy megoldódottak szociális problémáink is.

Ahogy sorra vesszük az 1972-es esztendő verseny-mozgalmainak tapasztalatait, kiderül, hogy a szocialista brigádok sokat tettek a sikerért. Olyannyira, hogy hosszú idő óta először 1972-ben teljesítették ítemesen postai bevételi tervüket. Mint ismeretes, a bevétel fő forrását korábban is, távbeszélő hivatalt képezte, mégis feladatuknak tekintették, hogy a postai forgalomban is előbbre lépjenek. Ennek érdekében főleg az adja meg, hogy a postai forgalom bevételét kis összegekből tevődnek össze és hallatlanul szíves munkát hűdök meg mőgötte. E tevékenységében jeleskedett a haffős „Ságvári Endre” szocialista brigád, amely a távirat kézbesítése mellett képesít és egyéb postai értékekkel eladására tett felajánlást.

Mint ismeretes a korábbi években a távbeszélő osztályon, különösen a fontosabb névnapok, vagy ünnepek alkalmával, gyakran csak jelentős túllórálval tudták a forgalmat lebonyolítani. A brigádszelleme erősödésének hatására az „Alba Regia III.” szocialista brigád, Simon Jánosné vezetésével merész elhatározásra szánta el magát. Ők ugyanis a számlázáson szorgoskodnak, de úgy ismerik a hivatal valamennyi munkatételét, akár a sajátjukat. Így felajánlották, hogy csúcsforgalmi időben segítenek a távirat- és távbeszélő osztályon szorgoskodó brigádoknak. Szorgalmukkal, emberrel helytállással a túllórátatást teljesen megszüntették. Munkájuk után az „Elüzem” címmel egy időben megkapták a „Posta kiváló brigádja” kitüntetést.

Az „Alba Regia II.”

ezüstjelvényes szocialista brigád tagjai valamennyien távbeszélő kezelők. Lényegében az egész hivatal bevételi tervének zömét ők hozzák. Baldauf Magdolna vezetésével jól szervezték meg a munkát, megoldották egymás helyettesítését is. Nagy érdemük van abban, hogy a székesfehérvári 1. megyei postahivatal dolgozóinak kollektívájára az elmúlt esztendőben a bázishoz képest 5 millió háromszázezer forinttal túlteljesítette bevételi tervét. Ez az összeg a tervhez képest 2 millió 150 ezer forint túlteljesítést jelent. A bevételi terv túlteljesítésénél közrejátszott az anyagi érdekelttség egyre szélesebb körű alkalmazása. Emellett nagy jelentőséggel bír, hogy a szocialista brigádok segítik egymást. Például a „Vörösmarty” szocialista brigád Wagner Erika irányításával rendszeresen segíti, támogatja az „Ifjúsági” brigádot. A fiatalokból verbuválódott kollektíva az ő segítségükkel szerezte meg első ízben a szocialista címet. Az „Ifjúsági” szocialista brigád tagjai valamennyien tanulnak és amikor iskolai foglalkozásuk van, a patronáló brigád tagjai helyettesítik őket.

Az igazsághoz tartozik, hogy a brigádszelleme erősödésében kedvező szerepet játszott az is, hogy a hivatalban az országban először oldották meg szervezeten a dolgozók szakmai továbbképzését. Az elmúlt esztendőben az általuk kidolgozott tematika alapján engedélyezték, hogy helyben, segédtiszt tanfolyamon sajátítsák el az új dolgozók a foglalkozásukhoz szükséges szakmai ismereteket. Ennek kedvező hatása abban nyilvánul meg, hogy összefüggéseiben látják a dolgozók az egész hivatal tevékenységét, áttekintik egymás munkáját, s ha a szükség úgy kívánja, könnyen helyettesítik egymást, vagy éppen segítenek. A tanulási egyben biztonságos alapokra helyezte az új dolgozók gyors beilleszkedését, amely végső soron oda vezetett, hogy ma már nincs munkaerőhiány.

Abrankó Endre

Vendégeink voltak az esseni postás dalosok

A békés egymás mellett élés politikai koncepciójának megvalósítása nemcsak az állampolgároknak, hanem a szakszervezetek számára is. A szakszervezetek rendszerben élő kisemberek hozzájárulása is, a más nép megismerése, megértése, tisztelése, majd nem azt írom: szeretete is. A szakszervezeti mozgalomnak ebben nagy lehetőségei vannak, hiszen a mindenkori partnerek, vagyis a külföldi szakszervezetek tagsága, még ha más ideológiai nézeteket is vall a társadalmi fejlődésről és berendezkedésről, de munkások, vagy alacsony beosztású alkalmazottak és hivatalnokok, akikkel könnyebb szót érteni, hiszen ők is a munkájukból élnek. A nyugat-európai szocialdemokrata párti befolyású szakszervezeti mozgalomban nagy tekintélye van a Német Szövetségi Köztársaságban tevékenykedő DGB-nek, mint ahogy Nyugat-Európában ma egyik, vagy talán a vezető hatalom az NSZK. Ezért volt különös jelentősége annak a múlt évi, Essenből szakszervezetünkhöz érkezett megkeresésnek, amelyben saját költségükön látogatásra, szereplésre jelentkezett az ottani postás férfikör. Ilyen összetételű kultúrregyüttes még nem járt nálunk, de válaszul mégis azt kapták, hogy — szívesen látjuk őket.

Igy érkezett hozzánk áprilisban több mint 110 esseni levélkézből, felvevő hivatalnok, telefonközponti dolgozó, illetve családja, hogy énekeljen, ismerkedjen a magyar dallal és az országgal.

Az együttesről annyit, hogy valóban kiváló, és hivatásos szintet elérő férfikör — nem véletlenül vitték el az első hely pálmáját hazájuk körúshangversenyén —, bár ehhez az ottani postagazgatóságoktól semmi segítséget nem kaptak, az öt napot Magyarországon szabadáguk terhére töltötték el. Az éneklés számukra a nagy múltú német munkáskörök kultúra folytatása, szenvedély és önművelés. Műsoruk elsősorban Schubert daliból állt, amiket a múlt században élt osztrák zeneszerző, Bruckner művel egészítették ki.

A vendéglátók, elsősorban dr. Káldor János, a Postás Művelődési Központ igazgatója, aki maga is zeneművész, és aki „útímarsalljuk” volt, tud-

ták, hogy egy körúsh számára legfontosabb a szereplés, a zsűfolt nézőkért, ezért, mivel az esseni műsora nem tett ki egy teljes hangversenyt, a Postás Szimfonikusoknál más elfoglaltsága miatt segítséget kértek a vasutasoktól, és azok adtak is. Szakszervezetük szimfonikus zenekara szintén Schubert-művekkel, így a kevésbé ismert, de nagyon dalmos és számunkra különösen érdekes, Liszt Ferenc hangszerelte Magyar Indulóval lépett fel velük egy műsorban.

A hangversenyekre Szege-den a Tisza Szállóban, Budapesten pedig a szakszervezeti központ székházának dísztermében került sor. Ott lent a postások és vasutasok, a fővárosban pedig a mi szaktársaink töltötték meg zsúfolásig a termetet.

Nemcsak a szokásos idegenforgalmi élmények tették hazánkat vonzóbbá számukra, hanem a zeneszeret és hozzáértés, amivel itt találkoztak. Legnagyobb bizonyíték számukra pedig — mint mondták — egy magyar férfikörússal való tapasztalatcsere volt. És ez a körúsh a munkásörög híres dalosaiból állt. Egy teremben ültek és felváltva énekeltek a német dalos hagyományokon nevelkedett, politikailag legfeljebb a szocialdemokráciáig eljutott esseni és a proletár állam egyik fegyveres testületének a forradalmi dalokat talán leghívebben ápoló együttese. Azt mondták: reggelig hallgatnák a magyarokat. S ha más hatása nem lenne itt-tartózkodásuknak, csak annyi, hogy Bartók-, Kodály-, Gyurkó Zsolt-kottával utaztak haza, már az is eredmény lenne, de mindenképpen több volt ez az utazás számukra. Ebben nagy szerepe van dr. Káldor Jánosnak, aki anyanyelvi szintű német nyelvtudásával nemcsak a jelent mutatta be a nyugatnémet kollégáknak, hanem szavainak idézte a múltat, hogy a fejlődés annál szembetűnőbb legyen, és készséggel, hozzáértéssel választott kérdéseikre.

Az esseni többesége viszontlással búcsúzott, s közülük sokan már a nyáron beváltják szavukat — a Balatonon töltik majd szabadságukat...

V. E.

KÖVETKEZETESEBBEN KÉPVISELNI A DOLGOZÓK ÉRDEKEIT!

A Szakszervezetek Országos Tanácsának néhány héttel ezelőtti ülésén tulajdonképpen három — természetesen egymásba szorosan kapcsolódó — témáról folyt a beszélgetés. Az első: pártunk tudatos elhatározásának megfelelően saját munkamegosztás alakult ki hazánkban a kormány, a szakszervezetek és a különböző társadalmi szervezetek között. Az eddigien is eredményesebb munkát viszont hátráltatja, hogy — az előbbiekből adódóan — a párt illetékes szervei a különböző részkérdésekkel már nem foglalkoznak, a kormány és a társadalmi szervezetek viszont még nem minden esetben töltik be hivatásukat, ami a már említett munkamegosztásból adódóan kötelességük lenne. Ezzel kapcsolatban elhangzott, hogy a magyar szakszervezetek egyre eredményesebben érvenyesítik jog- és hatáskörüket, ám túlzott elégedetlenségre még koránt sincs okuk.

Ehhez kapcsolódott a második: a még eredményesebb munka a vezetőik szakmai felkészültségétől, politikai „hozzaállásától” és emberi kvalitásaitól függ. A vezetői többsége megfelel a követelményeknek — ám a szakszervezeti mozgalomban is akad néhány, aki enyhén szólva esetenként vagy tartósan „elfelejt” néhány dolgot.

Az elhangzott beszámoló harmadik, nagy figyelmet érdemlő megjegyzése az utóbbi években kialakult munkamódszert, munkastílust bírálta. A szakszervezetek különböző szinten tevékenykedő testületei elismerésre méltó tevékenységgel, az előre összeállított programnak megfelelően foglalkoznak a különböző témákkal. A napirenden szereplő különböző témákat általában sokoldalú, néha hetekig-hónapokig tartó vizsgálódás, elemzés előzi meg, s az ezt követő határozatok, állásfoglalások ugyan csak mintaszerűek. Kevésbé örvendetes viszont — a tanácsülésen elhangzott megállapítás idézve —, hogy a rendszeresen visszatérő témákban ismétlődően szerepelnek a régi keletű, többször „felfedezett” problémák, gondok. Példaként többek között szóba került, hogy a szakszervezetek különböző testületei évek óta elmarasztalják a gazdasági vezetőket a néhol mértéktelen túllórás miatt, határozataikban is megsebzve, hogy megengedhetetlennek, túrhelytelennek tartják, a hétköznapi gyakorlatban mégis elmozdított magatartást tanúsítanak, így a helyzet évek óta változatlan.

Mindebből olyan következtetésre jutottak a tanácsülésen, hogy alapvetően változtatni kell a különböző szakszervezeti testületek, tisztségviselők „hagyományos” munkamódszerein.

A napirendre tűzendő témákat természetesen továbbra is sokoldalú felméréssel, alapos elemzéssel és meglátott következtetéssel kell és szabad előkészíteni. Ám ezzel a munka nem fejeződött be. A végrehajtás megszervezése, ellenőrzése, vagyis a szakszervezeti munka operatívabb tétele napjaink egyik legidősebb feladata. Szükség esetén nem szabad visszariadni a felelősségrevonástól sem.

A SZOT főtájtára mindezekről szókimondó nyíltsággal beszélt. A három említett témakörben tapasztalható rendellenességet elsősorban a Szaktanács tikárságát, elnökségét hibáztatta, hozzáfűve, hogy a jól képzett apparátus többre lenne képes, ha megfelelőbben irányítaná, befolyásolná tevékenységüket. Nagy derűtlenséggel fogadta azt a tréfás komolysággal elhangzott megjegyzést, hogy az iparági vállalati szakszervezetek testületei és apparátusa valószínűleg jobb „felfogásban” tevékenykednek, s a vázlatosan felsorolt fogyatékoságok talán kevésbé jellemzőek rájuk.

A tréfának szánt megjegyzést azonban — ahogyan mondani szokás — „halálosan” komolyan vehetjük. Csak is alapos, őszinte önvizsgálat után leszünk, lehetünk képesek rá, hogy — pártunk várakozásának és követelményeinek megfelelően — az eddigien is eredményesebben segítsük a szocializmus építését hazánkban, s ezzel párhuzamosan — a szakszervezeteket megillető jog- és hatáskörökhöz híven — még következetesebben képviseljük, védjük a szakszervezeti tagok, a dolgozók érdekeit, s fellepünk minden rendellenesség ellen.

Köszönet érte!

Négygyermekes családanya, egyedülálló dolgozó nő vagyok. Gondjaim, problémáim megoldásához nagy segítséget kapok a Miskolc 1. postahivatal vezetőjétől. Így tudok több időt szentelni gyermekeimre is. Az osztályvezetőm, Stampok Lászlóné, valamint a két csoportvezetőm szintén mindent elkövetnek, hogy segítsenek. Brigádomban most nyerte el a szocialista cím bronz fokozatát —, ami külön nagy öröm számomra. Ezzel pozitív alakulásáért sokat tett Trembeczy Ervinné, brigádvezető és Bártfal Istvánné, szb-titkár. Amikor az új lakásomba költöztem, fáradságot nem ismerve segítettek, hogy melőbb költözzek. Mindig érzem, hogy szeretnek és szeretettel veszik körül. Sok-sok egyedülálló édesanyának esne jól a hasonló bánásmód. Köszönet érte!

Kovács Józsefné
Miskolc 1. ph. Távirda

JÁR A HÁZGONDNOKI PÓTLÉK!

Február 5-én új, korszerű postahivatalt kaptunk. Az épület godnoki teendőivel engem bízott meg a Debreceni Postalgazgatóság. Közlöttem velem, hogy a Posta Kollektív Szerződésének 28. §-a értelmében nem tarthatok igényt külön díjazásra, mivel az épület hasznos padlóterülete nem haladja meg az 1000 négyzetmétert. Később felmértem a beépített alapterületet, 1117,6 négyzetméter volt. Ennek alapján kértem a Debreceni Postalgazgatóságot, hogy állapítsa meg részemre a házgondnoki díjat. Kérelmemet az igazgatóság azzal utasította el, hogy a pince helyisége nem számíthatóak be a hasznos padlóterületbe. En nem értem ezt a döntést. Kérem a szerkesztőjét, szíveskedjék közölni, melyesem értemezem-e az idevonatkozó rendelkezéseket; jár-e számomra házgondnoki díj?

Mátrai Károly
Tiszalóki postahivatal-vezető

A házgondnoki pótlék alapjául szolgáló hasznos padlóterület kiszámítására egységes postal gyakorlat eddig nem alakult ki. A Kollektív Szerződés 1973. évi május 1-én életbe lépett módosítása rendezi az olvasónál állt felvetett kérdést és meghatározza, hogy a házgondnoki pótlék kiszámítása

szempontjából milyen alapterületek számítanak hasznos padlóterületnek. A Kollektív Szerződés 28. §-ának (3) új bekezdése kimondja, hogy: „hasznos padlóterületnek minősül az épület valamennyi szintjén üzemi célra szolgáló, az épület falai által határolt alap-

terület, ideértve az alagsorban, illetve a pincében levő padlóterületeket is.”

Ha az új rendelkezés figyelembevételével kiszámított hasznos padlóterület a tiszalóki postahivatalban eléri, vagy meghaladja az 1000 négyzetméter területet, úgy Mátrai Károly jogosult a házgondnoki pótlékra.

Helyismeret

MIÉRT NEM JÁR A TÖRZSGÁRDADÍJ?

A férjem 1956. június 1. óta postás kézbesítő az öcsödi postánál, tehát 17 éve lesz elsején — mégsem kap törzsgárdadíjat. Azt mondták, hogy majd csak akkor, ha a 21. évébe lép. De miért? 1972. július 1-én lépett életbe a rendelet, amikor a férjem 16 éve már postás volt. Szerintem öt ázóta megillette volna a törzsgárdadíj harmadik fokozata. De miért nem kapja meg?

Borbély Antalné
Öcsöd, Ságvári út 7.

A Posta Kollektív Szerződése szerint a postás dolgozók — be-töltött munkakörükkel és napi munkaidőjüktől függetlenül — szakmai gyakorlati idejük egy-százesen meghatározott éveiben (4., 9., 16., 21., 26., 31. szolgálati év január 1-én), a várakozási idő letöltése után, előlépnék és törzsgárda fokozati díjban részesülnek.

A szakmai gyakorlati idő alapján esedékessé váló fokozati átsorolásokat a naptári és január hó 1. napjával kell végrehajtani. A Kollektív Szerződés 1971. július 1-én lépett életbe, és mivel visszaható hatálya nem volt, a törzsgárda fokozati díjra vonatkozó rendelkezéseit 1972. január 1-től lehetett csak alkalmazni.

Ilyen szabályozás mellett, tehát először, 1972. január 1-én azok kapták meg a törzsgárda fokozati díjat, akik 1972-ben töltötték be a 4., 9., 16., 21., 26., 31. postal szolgálati évüket. Aki 1972. január 1. napját megelőzően szerezte meg a fokozati díjra egyébként jogot adó szolgálati időt, az mindaddig nem kap törzsgárda fokozati díjat, míg a soron következő fokozati díjra igényt adó szolgálati évet be nem töltötte.

Az Ön férje 1971-ben töltötte be 16. postal szolgálati évét, ezért 1972. január 1-én már 17. szolgálati éve volt, amelynek elérésénél nincs előlépés. A 21. szolgálati év megszerzése időpontjában lesz jogosult először a törzsgárda fokozati díjra.

JOGI TANÁCSOK

Mikor lehet felmondani a rokkant dolgozónak?

Rokkantsági teljes vagy résznyugdíjra jogosult meg-rokkanása esetén az a dolgozó, aki munkaképességét egészen, de legalább kétharmad részben elvesztette, ha rokkantsága egy év alatt előreláthatóan nem szűnik meg, és a szükséges szolgálati időt megszerezte.

A rokkantsági nyugdíjra jogot szerzett dolgozó munkaviszonyát úgy lehet megszüntetni, mint bármely más dolgozót. E dolgozó esetében nem áll fenn a betegség miatt keresésképtelen dolgozót megillető felmondási tilalom, helyzete ugyanis jelentősen különbözik a beteg dolgozótól.

A megrokkant dolgozó, bár korábbi állapotához képest csökkent munkaképességgel

rendelkezik, munkaviszonyának felmondása esetén csökkent munkaképességének megfelelő munkát vállalhat, és emellett — a nyugdíj jogszabályok szerint — rokkantsági teljes vagy résznyugdíjat kap. A beteg dolgozó esetében ez a lehetőség nem áll fenn. A betegség tartama alatt a munkavállalás tilos.

A fentiek alapján a munkáltató tehát jogszerűen felmondhatja a rokkant dolgozó munkaviszonyát, de megteheti azt is, hogy a rokkantsági nyugdíj tartamára fizetés nélküli szabadságot biztosít részére, ezalatt a dolgozó munkaviszonya szünetel. Ugyanakkor a dolgozó nem köteles munkaviszonyát meg-

szüntetni. Akár a munkáltató, akár a dolgozó mond fel a fenti címen, a felmondási időre munkabér nem jár.

Ha a munkáltató úgy dönt, hogy célszerűbb a munkaviszony megszüntetése, a dolgozó munkaképessé válása után a munkáltató köteles újból alkalmazni azt a dolgozót, aki nála üzemi baleset, vagy foglalkozási betegség folytán megrokkant, és rokkantsági nyugdíjának megállapítására tekintettel mondták fel munkaviszonyát.

Az újbóli alkalmazás kötelezettsége természetesen akkor is fennáll, ha a rokkant dolgozó mondta fel munkaviszonyát nyugdíjaztatására hivatkozással.

Dr. Pikó Adrienne

Kedves Postás Dolgozó!

Nyugdíjas szakszervezeti bizalmi vagyok. Az én csoportomban 8 előzetője van az újságnak. Nagyon érdekesnek tartják, hogy soha egyetlen sort sem közölnek az idősekről. Tudjuk: aki ma még aktív dolgozó, az holnap, vagy holnapután szintén nyugdíjas lesz... Olvasom a Postás Dolgozóban, hogy a Római-parti üdülő üzemel. Kérdem: a nyugdíjas

postások és gyermekei, illetve unokái látogathatják-e?

Üdvözléssel: Csónka Jánosné
ny. vezető főellenőr III/3 bizalmi

A Római-parti üdülő és létesítményeit hétköznapi is, hétvégeken is igénybe vehetik nyugdíjasaink. Éjszakára szokás azonban csak annál a szakszervezeti bizottságnál igényelhetünk, ahová szervezileg tartoznak.

Számvetés a területi szakszervezeti tanácsoknál

A területi szakszervezeti tanácsok a központi vezetőség beszámolója után mindenhol megtartották beszámoló tanácsulésüket. Az a tapasztalat, hogy a titkári beszámolók és a hozzászólások is megerősítették azt, hogy helyes és szükséges volt a SZOT-nak az a határozata, amely minden szakszervezeti vezető testületet kötelezett az évenkénti beszámolásra.

Érdekes és szükséges is időnként megállni, számbavenni mindazt, amit elvégeztünk, s azt is, amit talán jobban is elvégezhetünk volna.

Az eredmények megerősíthetnek hitünkben, értelmet adhatnak fáradozásunknak, újabb erőt, bizakodást meríthetünk belőlük. De — amint ezt a mostani beszámoló-értekezletek, valamint a felszólalók is bizonyították — ezek a megbeszélések alkalmasak arra is, hogy számbavegyük munkánk gyengeségeit, és a tapasztalatokon okulva meghatározzuk azokat a célokat és tennivalókat, amelyek új lendületet adhatnak a mozgalmi munka továbbfejlődésének.

A területi titkárság elvtársak beszámolóit és a hozzászólások alapján véve pozitívnak és biztatónak értékelték a végzett munkát, s az elért eredményeket. Hiszen sikerrel, eredményesen valósultak meg a szolgáltatások fejlesztése, valamint a gazdálkodás eredményességére vonatkozó postal tervek, s ezzel párhuzamosan — mondhatjuk ennek eredményeként — a szakszervezetnek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítására vonatkozó törekvései, határozatai.

Pedig közismert, hogy sem a posta fejlesztésével, sem a dolgozók élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos kötelezettségeink, vállalásaink korántsem voltak kevesek, könnyűek, vagy óvatosan alátervezettek. A területi titkárság elvtársak beszámolóit az eredmények részleteit, számszerű adatait az igazgatóságok területére és dolgozóira lebontva ismertették. Ezek részletezése helyett érdemes felfigyelni egy általános és rendkívül fontos változásra.

A beszámolók időszakának egyik legfőbb és öröndetes eredménye, hogy növekedett a posta és a postás dolgozók politikai, szakmai és erkölcsi értéke, munkájuk társadalmi megbecsülése és elismerése, s ezzel párhuzamosan javult a postás dolgozók közhangulata. Bizonyítja ezt az is, hogy a beszámoló tanácsuléseken nagyságrenddel csökkent a bérékkel kapcsolatos felszólalások száma.

Kétségteljesen meg vannak megoldatlan problémák és jogos igények, azonban alapvető, a legfontosabb kérdések megoldásában sikerült úgy előrelépünk, hogy ma már senki sem állítja, hogy a postás dolgozók a legelhanyagoltabbak, a legszegényebbek.

A beszámoló területi tanácsuléseken természetesen a mozgalmi munka értékelése dominált, melyet értékelve két lényeges tapasztalatot kell megemlíteni.

Az egyik az, hogy a Postások Szakszervezete, s ezen belül a területi szakszervezeti tanácsok következtetések a kongresszusi határozatokban megszabott feladatok végrehajtásában. A másik az, hogy a szakszervezeti munka hatékonysága fejlődött. Ez elsősorban annak tudható be, hogy a

szakszervezeti középsszervek is mindinkább képesek már nemcsak felismerni a dolgozók igényeit, a problémákat, hanem azok megoldását is. Úgy is mondhatnánk, hogy már nemcsak azt tudjuk megállapítani, mi a probléma, hanem mindinkább van képességünk és erőnk is tenni egyet, s mászt azok megszüntetése és megoldása érdekében.

A postás szakszervezeti mozgalomban kulcsszerepük van a területi szakszervezeti tanácsoknak. Eppen ezért nagyon fontos, hogy a tszt-ok munkájában egészséges fejlődést lehet tapasztalni, kellő fegyelmet tanúsítanak a feladatok végrehajtásában, nagyobb az aktivitásuk, körültekintőbbek a dolgozók ügyeivel való foglalkozást illetően.

A beszámoló tanácsulések alkalmasak voltak arra is, hogy a postás szakszervezeti mozgalom egésze előtt álló tennivalókra fordítsuk figyelmünket és kérjük ezekhez segítségüket. Arra, hogy világossá kell tenni mindenki számára, hogy a postát és a postás dolgozókat a szolgáltatások kultúráltsága és színvonala alapján itélik meg és értéklik. A dolgozók kultúráltságát megjelenése, a felekkel való udvarias, türelmes magatartásuk, a jobb és figyelmesebb kiszolgálás és ügyintézés növelheti a posta és a postás dolgozók munkájának társadalmi és erkölcsi megbecsülését, amely nélkülözhetetlen akár a posta, akár a dolgozók élet- és munkakörülményeinek fejlesztésére vonatkozó elképzeléseink gyorsabb ütemű megvalósításához.

Arra is oda kell figyelni, hogy a jelenleginél több elismerést és méltánylást érdemelnek azok a változások — s itt a propagandamunkánkra is gondolunk —, amelyek a postánál majd minden szakág korszerűsítésében bekövetkeztek, s ezzel megváltoztatták a dolgozók munkájának feltételeit, kultúráját. S azok a változások is, amelyek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javulásában bekövetkeztek.

A beszámoló tanácsuléseken egyértelműen fogalmazódott meg: az elkövetkezendő időszakban az alapszervezeteknél folyó szakszervezeti munka és hatékonyságának növelése lesz a legfontosabb feladat. Ugyanis sem a KV, sem a TSZT nem képes pótolni az alapszervezetek, a tisztségviselők munkáját. A mindennapos folyamatos kapcsolatot a dolgozókkal, az ügyekkel való figyelemesség és törődés közvetlenségét, kérdéseik azonnali megválaszolását. Az alapszervezetek tisztségviselőinek többségében megvan ehhez a jó szándék, az akarat és legfőképpen a képesség is. Csupán több, s elsősorban módszer! segítségére van szükségük, hogy munkájuk a kívánalmaknak megfelelően fejlődjön.

Nem könnyű, de végsősoron egy eredményes és gazdag évet zártunk. S ebben része van mindazoknak a szakszervezeti szervezeteknek és tisztségviselőeknek, akik komolyan vették dolgozóitarsaik megbízatását és igyekeztek azoknak megfelelni. Ezen gondolatot tolmácsolták a területi tanácsuléseken mindazok a hozzászólók, akik a dolgozók nevében köszönetet mondtak a közép- és felsőszintű szakszervezeti vezető szervezeteknek a jobb, eredményesebb munkáért.

Életeleme: a tanítás

kért voltam feletős, hanem egyre közelebb kerültem az emberekhez. Az ismeretségek nem egy esetben barátsággá alakultak... Még ma is nehéz végigmennem Debrecen utcáin úgy, hogy legalább egy szaktárs rám ne köszönjön.

Ahogy beszélgettünk, az is kiderült, hogy a múlt rendszer okozta lemaradását — a tanulásban — igyekezett pótolni. Ha felnőtt fejjel is, de elvégezte a pos-

ta szakképzési tanfolyamot, majd a segéd-tisztit, s közben megszerezte a gimnáziumi és technikai végzettséget is. Persze ezzel sem csak a maga tudását gyarapította, a továbbadás a tanítás életeleme volt. Volt politikai oktató, vezető propagandista... a kinti életben. Otthon pedig egy pedagógust nevelt — a fiából.

— Egyik legnagyobb boldogságom és örömöm a kisunokám — mondja nevetve. — Már négyéves. Huncut, eleven, ahogy mondani szokják, csupa élet.

Tudjuk, hogy most márciusban megkapta a Munka Erdemrend ezüst fokozatát. Persze, ezt több más kitüntetés előzte meg. Ilyenek, mint A Szocialista Kultúrér a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem... Ezek csupán az elismerések tárgyi bizonyítékai — de azért jó arra gondolni, hogy becsülik az embert. Így lehet vele Györfi Imre is, aki ereikéjeként őrzi kitüntetését, sőt az 1944–45-ös sorsforduló érdekében, dokumentumanyagait maga ajánlotta fel a párt archívumába.

Szolgálati lakással

Hódmezővásárhelyen fizembe lépett az új Cross-bar rendszerű telefonközpont, bővült Kecske-műtő is; 800 állomáskapacitással új TGX-központot építenek, az ALÉP pedig folytatja a szegedi nagy beruházás: az új postapalota alapozását.

A beruházások keretében — a munkavédelmi, szociális körülmények javítására — 17,7 millió forintot használnak fel. Új postaházak épültek például Bucsán, Kétegyháza, Felsőszentiván és Pirtó helységeiben. A kétegyházi postaház földszintes, csupa ablakos, tágas, kényelmes munkahely — modern berendezéssel, s ami külön kincs: összkomfortos szolgálati lakással. Több helyet korszerűsítettek, a gyulai, emeletes postaépületbe gázt vezettek be, belső átalakításokat hajtottak végre, és újra festették a termeket.

Növekedett a nyereség

A bérfelesztés 1971-ben 4 százalékos, 1972-ben 4,5 százalékos volt, 1973-ban pedig 9,6 százalékos lett. A szegedi postaterület így százalékos arány tekintetében országosan a legmagasabb közé tartozik — ez azonban arra hivatott, hogy elősegítse a korábbi évek anyagi lemaradásának pótlását. Ez év január elsejétől a pénzügyi elvonások 21, 42 és 70 forint helyett 40, 70, illetve 100 forintra emelkedett, a heti és egyéb folyóiratok kézbesítési díja is megnövekedett. Bevezették a gépkocsivezetők egy összegű jutalmazási rendszerét: 5, 10, 20, 30 éves postai szolgálat esetében 1000, 3000, 4000, illetve 5000 forint jutalmat fizetnek ki. A differenciált bérezés során az átlagbérszínvonal 2333 forinttal növekedett (most éri el a 26 635 forintot), amely több, mint az előző két évi növekedés. Erre azért volt különösen szükség, mert 1971-ben még a vidéki postaigazgatóságok között Szegeden volt a legalacsonyabb az átlagbérszínvonal. A régi elmaradást — mint fentebb is utaltunk rá — most kezdik behozni, de még mindig az országos átlag alatt vannak. Jogos igény, hogy ezt minél rövidebb időn belül akarják elérni.

A szegedi igazgatóság nyereségtervét 3,6 millió forinttal túlléptette, így 59 millió forintot ért el. Ez azt is jelenti, hogy az év végi nyereségrészesedési összeg is magasabb lett mintegy 25 százalékkal a tavalyinál.

A gyűrt pénz nem szereti

A kézbesítők munkájának megkönnyítése érdekében felszerelték több mint négyezer falra függesztett levélszekrényt, a magánháztulajdonosok pedig — mintegy kétezeren — a külső kapujukon helyezték el családiház-levélszekrényeket; melyet természetesen alapos agitáció előzött meg. Beszerettek egy bankjegyszámláló és három fémpénzszámláló gépet és több összehajtogatót. A bankjegyszámlálóról az a hír járja, hogy könnyen boldogul az ötszázasokkal, a százasokkal, az ötvenekkel, és a húszasokkal, csak a gyűrt tízeseket „nem szereti”.

Még az is ide kíváncsít, hogy a hírlapkézbesítők részére 275 darab speciális kerékpárt szereztek be — így gyorsabban és könnyebben lehet a sajtótermékeket eljuttatni a rendelőkhoz.

VENDEGSÉGBEN SZEGEDEN

Egyenletes, kitűnő munkát, az irányelvek pontos betartását jelenti a kiváló cím, melyet az 1972-es munka alapján kapott a Szegedi Postaigazgatóság kollektívája. A sikeréről beszélt Fodor István igazgató — erről vallottak szegedi összeállításunk szereplői is.

Valóban, tavaly a mennyiségi és minőségi mutatókat egyaránt teljesítettük — emlékezik az igazgató. — Az elmúlt évek során már többször „álltunk” a cím közvetlen közelében — de valamin mindig „elcsúsztunk”. Az erőfeszítéseink azonban nem voltak hiábavalók, kitartásunkat siker koronázta. Mit is emelhetnék mutathatnék fel a siker zálogaként? Az emberi helytállást, a becsületes munkát, a meg nem alkuvást. Állandóan csökkent a balesetek száma, s ezért a gazdasági és társadalmi vezetők mindent megtettek; javult az ellenőrzés, és hatékonyak bizonyult. A minőségi mutatók teljesi-

tése rendkívül nehéz volt; ezt elsősorban a munkaerőhiány tette azzá, de sok gondot okozott a külterületi kézbesítés is. Csak nagy erőfeszítések árán sikerült biztosítani az utánpótlásképzést. Volt rá eset, hogy műszaki embereink cserbenhagytak — a javuló eredmények láttán azonban többen is „visszakéredzkedtek”. A gazdasági és társadalmi vezetők megértették: csak közös összefogással, együttműködéssel vihetjük tovább eredményesen az igazgatóság „szekerét”. Úgy érzem, hogy az összhang, tovább fejlődött az üzemi demokrácia, nőtt a dolgozók aktivitása, erősödött a brigádmozgalmak. Mindemellett azt is tudjuk, hogy a cím megtartásáért hol kell még „erősíteni”.

Reális ítélet — ezt az igazgatói látásmódot tükrözik írásaink is...

Veszem a párizsi táviratot — idő: tíz perc

A szegedi 1-es postahivatalban egymást követik a táviratok. De ma már az itt dolgozóknak nem kell a szöveget külön felragasztani a papírra, ezek közvetlenül lapra író gépek. Még nézni is érdekes ezeket a csendesen kopogó masinákat, amint boszorkányos sebességgel röjék a mondatokat. Most Gödöllő, most Kistarcsa ad, belépett Nagykanizsa, Gyula...

Két műszakban dolgoznak az asszonyok — mondja Fábri Ferencné, a távközlési osztály vezetője. — Reggel héttől kettőig, s kettőtől kilencig — éjszakai műszak nincs. A nagyon sürgős üzenetek a távbeszélő kezelőkön keresztül továbbíthatók. — Hányan dolgoznak ezen az osztályon?

Hatvanöt — mondja gyors számolással. S miután látja, hogy csodálkozom, hogy itt sokkal kevesebb embert látok, hozzáteszi. — Itt a távirdában tízenegyen, a távbeszélő központban negyvenen, aztán heten vannak a díjelszámolók, a rádió- és tévényilvántartók és távbeszélő eladók jön még hozzá.

Mennyi a szegedi telefonelőfizetők száma?

Közel hatezer. Természetesen ebben benne vannak az egyéni és a közületi telefonok is. A távbeszélő eladónak többek közt az is a feladata, hogy gondoskodik a telefonkészülékek fel- és leszereléséről.

Ez itt milyen gép?

Ez a nemzetközi adó-vevő — mondja szavából könnyen kihámozható büszke.

séggel. — Ezen keresztül az összes európai országgal közvetlen összeköttetésünk van, egyedül Jugoszláviával és Romániával tartunk rádió-összeköttetést. Ez a technika csodája: Párizsból egy távirat tíz perc alatt ideérkezik... De sajnos a tempót mindenben nem tudjuk követni. Viszonylag kevés táviratkézbesítést van, így a kézhezvétel ideje több órára kitolódik. Az ember képtelen követni a technika, a gépesítés gyorsaságát.

Most a nemzetközi gépet Pető Józsefné, a délutáni műszakos kezeli. További magyarázatokkal ő szolgál.

Gentex összeköttetésünk van Hollandiával, Rio de Janeiroval és folytathatnánk tovább. Természetesen csodaszavakkal dolgozunk. Minden nyugati ország előtt a 03-as szám szerepel — s alátámasztásul a listát is mutatja —, majd ezt követi az ország, illetve a város hívószáma. A keleti országoknál nincs ilyen egységes előző szám, országokként változik. Például a csehszlovákoké 57-es.

Ma honnan érkezett távirat, s hová küldték a magyarok sürgős üzenetét?

A szegediek ma egyet Bulgáriába és kettőt az NDK-ba adtak fel, ugyanakkor távirat érkezett a Szovjetunióból.

Nyugat-Németországból, Csehszlovákiából és kettő az NDK-ból.

Ez a lyukszalag itt mit jelent?

Az újírást spóroljuk meg ezzel. Nem kell másolatot készíteni, s a hibamentesség is ellenőrizhető. A gép két előnye: a gyorsaság és a pontosság.

A szomszéd szoba a távbeszélők. Negyven asszony munkahelye. Fülükön a fejhallgató, szájuk előtt a mikrofon. Halk, állandó, zümmögő zibongás a teremben, s mindezt lámpák, kapcsolók villogása kíséri. Csak ha az ember egy-egy távbeszélő mögött áll meg közvetlenül, akkor hallja tisztán, kivehetően, mit mond a mikrofonba — vagyis a vonal túlsó végébe.

Végeztem Gyomával...

Tessék maradni...

Ekécskaba törölve...

12 455 sürgős...

Ki kérte a négyest? Máris keresem. Pillanat. Igen.

Megvan. Halló...

13 375 kié a telefon?

Kicsz? Rózsa elvtárs keresi Budapestről? Kérem a számot ismételné! 11 375. Igen, ez így már jó...

Ezek az asszonyok hét órán keresztül beszélnek, figyelnek, kapcsolnak. Kimerítő idegmunka — csak nézni látványos.

Most, a mai nappal lé-

nyegesen javultak munkafeltételeik — mondja dr. György Árpádné, távbeszélő rendező. — Itt körben ugyan- is olajjal van, amely a hógó szinte felerősítve veri vissza. Nagy, közelgő generáljavításra hivatkozva, nem akartak hangtompító falat felszerelni, de végül is sikerült elérnünk.

Mutatja a sűrűn redőzött, nehéz selyemfüggönyt, amely- lyel bevonták a falakat meny- nyezettől a padlót.

Segít ez valamit?

Hogyne! Menjen csak el a terem végébe, mondok magának innen valamit, s nem fogja megérteni. Azelőtt át lehetett kiabálni az egyik végéből a másikba. S mivel mindent lehetett hallani, hogy ki, mit mond, óriási hangzavarban dolgoztak a munkatársaim. A műszak végén mindenki fejéjére panaszzkodott.

Mennyibe került?

Húszezer forintba. De az eredeti terv szerint impregnált gyékényfüggönyt akartunk felragasztani — mint az előző szobában van —, mert az tűzálló, viszont jóval drágább. Ezért maradt ez a változat, amely hatás tekintetében semmivel sem rosszabb megoldás.

Miért gyullad ki azon a számozott tábla valamelyikén mindig a fény?

Minden körzetnek van egy száma. Ha beszélnek vele, akkor foglalt, s ezt jelzi a tábla is.

Ön mióta vezeti ezt a részleget?

Tíz éve. De harminc éve vagyok postásdolgozó. Azelőtt magam is kezelő voltam.

Minden másodikhoz

Az elnökség felhívása alapján részt vettek a Nép-szava című lap százéves jubileumára meghirdetett előfizettséggyűjtési munkában, sőt a Postás Dolgozó című lap példányszámát az 1971. évi 2400 darabról 3200 példányra növelték. Vagyis minden második postás dolgozóhoz eljut a szakszervezet központi lapja.

Munkaidőcsökkentés

A szegedi postasterület dolgozói közül heti 42 óras munkaidőben 377 távbeszélő-kezelő és táviratigazgató, valamint 8 férfi dolgozó — heti 44 óras munkaidőben pedig 13 nő és 597 férfi. Megvalósult az I–III. osztályú hivatalok és fiókposták viszonylatában a szombati napokon a 16 óra helyett 12 órai hivatalzárás. A Minisztertanács elnökének az országgyűlési beszámolója arra enged következtetni, hogy rövidesen további területeken is kidolgozzák a munkaidőcsökkentés alapelveit, feltételeit és ütemezését.

Botlás, kutyaharapás...

1970–71-ben ezer főre 10,34 baleset jutott, 1972-ben ez 9,3-re csökkent. Üzemi balesetekkel kapcsolatos kártérítés címén 24 ezer forintot fizettek ki, viszont balesetmentes munkavégzésért ötezer forint jutalmat sikerült kiosztaniuk.

Országos viszonylatban a szegedi igazgatóság a második helyet szerezte meg az ezer főre jutó balesetek számát tekintve —, hogy a helyzet ne rosszabbodjék megelőző, oktató, felvilágosító tevékenységet fejtenek ki. Elsősorban a jármű- és gyalogosközlekedésben történt elesések, botlások, esések és kutyaharapások számának csökkentésére kell a továbbiakban is törekedni.

A tanyasiak öröme

A forgalmi szolgáltatban tovább folytatódott a külterületi kézbesítés gépesítése. Ez azt jelenti — többek között —, hogy jól járható utak mentén a betonba 15–20 kézbesítőszekrényt szereltek fel, ahová gépkocsival szállítják ki a tanyai lakosok leveleit, a pénz- és csomag átvételére szóló értesítéseket. A kocsi-utazó felvevő egyúttal ajánlott leveleket, csomagokat és pénzt is átvész — meghatározott időben — a tanyasiaktól. Ezt az elmúlt évben Kecske-műtő, Baja és Kiskörös térségében vezették be, most Kiskunhalason, Kiskunfélegyházán, Mórhalmon, valamint Gyula, Endrőd és Gyoma környékén a sor — az ott lakók öröme.

57 ezer bérleményre

Testnevelési és sportmunkájukat az adott lehetőségeknek megfelelően fejlették ki. Mivel saját sportpályáik, azaz edzési lehetőségeik nincsenek, tömegsportrendvényeiket bérleményekben bonyolították le. A szociális, kulturális és sportcélokra fordítható összeg 236 ezer forint — ebből 57 ezer forintba kerül csupán a sportlétesítmények bérleti díja.

Elsősorban kis- és nagypályás futballban rendeztek tömegversenyeket. A sportesportokot beneveztek a városi bajnokságba is, az alapszervezetek pedig rendszeresen rendeztek sakk-, asztalitenisz-, tollaslabda- és tekevetéldőket. A Kelet-Magyarországi Kupa versenyen 18 fős csapattal vettek részt.

AHOL ASSZONYOK KEZÉBEN A PÉNZ

Szemre is takaros kis postahivatal a szegedi 3-as. Nemrégiben tatarozták, mázolták szép frissre. A pult mögött, az ablakoknál kedves, mosolygós asszonyok — köztük egy idősebb bácsi, négyórásként. Felkattintják a belső berkebe vezető kis ajtót, azon át engednek be. Közben szemembe tűnik egy modern számlap, nagy méretek, s egy kisebb méretű, okos kis összehajtogató. Kapok egy székelt, aztán frásztaltól frásztalhoz vándorolva válok egy-két szót velük, miközben éppen belyegzőt nyomnak a levelezőlapra vagy megköszönik, gyors mozdulatokkal számolják a még keményderekú ötszázásokat.

Barta Istvánné egyesített felvevő, több mint húsz éve van már a postánál.

Régebben rosszabb volt a munkabeosztásunk — mondja. — Kezdetben reggel nyolctól délig tartottunk nyitva, majd délután kettőtől hatig. Mire hazatértünk, az óramutató már közel volt a nyolcához. Aztán megszűntek, hogy dében két órára bezárjunk, a munkarendünk átalakult: nyolctól négyig jártunk be. Most kilenctől fél óráig tart a munkaidőnk, s minden második szombatot pihenőnap. Ezt el sem tudom mondani, mit jelent egy nőnek. Hiszen tudja, a bevásárlás, a takarítás, a főzés, a mosás még mindig javarészt a mi feladatunk. Így ezen a napon már kora reggel nekilátok a munkának, s délre nemcsak az ebéd forttyog a lábosban, hanem a lakás is ragyog. Az anyám elmúlt nyolcvan, elég beteges — így leglább ő is többször láthatom.

A lányom az már Rózsánál hivatalvezető — s hangjából egy kis büszkeség is kivehető. — Letette érettségi után a segédtiszt tanfolyamot, és most kinevezték.

Hogyan jár be?

Oda, vissza busszal megy, jön. Nincs az olyan messze, s gyakran járnak a buszok is.

Mennyi a fizetése?

A lányom? Ezerhatszáz forint. Igazán örülök neki. És hogy az enyém mennyi? Kettőezerkétszáz.

A második ablak Kun Sándorné, fiatal asszonyka, az ember ki sem nézne belőle a két gyermeket.

A kisebbik három és fél éves, a nagyobbik már első osztályos — mondja. — Két és fél évig otthon voltam a kisvel, egy éve jöttem vissza. Úgy emelték fel a fizetésemet, mintha itt lettem volna mindvégig a helyemen. Kétezer forint az alapom, erre jön a hetven forint „mankópénz”.

Mennyi a napi forgalma általában?

Általában két-háromszázezer forint. Nálam fizetnek takarékbetétüknyibe és csekktulványra is. Főleg a hónap első napjai telnek a legnehezebben. Aki pénzzel dolgozik, annak koncentrálni kell, s ügyelni arra, hogy nyugodt maradjon. De ezt nehéz végigcsinálni, mikor az ember látja, hogy a feladók kint állnak az utcán, annyian vannak. Tudja, ilyenkor fizetik a részleteket.

Milyen lakásuk van?

Mi a Ságvári-telepen lakunk, egy kis földszintes, kertes házban, pontosabban ikerházban. Ez postás kezdeményezésre épült. Mit mondjak róla... Tényleg

magyon szép. Két szoba összkomfortos, több mint száz négyszögletes telekkel.

Akkor van mit csinálni kint a kertben is.

Az a bácsi, aki körülöttünk ügyeskedik — mert mindenhez ért —, Márton Lajos. Nyugdíjaztatása előtt ő volt a kishivatal vezetője. A témába ő is belekapcsolódik.

Mi, férfiak még csak tanuljuk a második műszakot — évődik. — Tudom, nálunk is mi nyugszik a feleségem vállán, tehát legalább így, ilyen szemszögből megértem az asszonyokat. Sőt, azon sem csodálkozunk, ha azt mondanák: az volna az igazi, ha mindegyik szombat szabad lenne.

Mennyi a nyugdíja? — kértem visszatérve a témához.

Ezerháromszáz. De azért jól jön ez a plusz 770 forint. En a magam részéről állandóan bejárnék, jó erőben vagyok. Egyébként ezekből a külön pénzemből főleg ruhát, cipőt vásárolunk... a többi elmegy élelemre.

Hány évig tetszett postásként dolgozni?

43 éves szolgálatom van.

Gyerekek van?

Nyugodtan válaszolhatom rá, hogy igen. Bár nem a miénk, hat éves korában fogadtuk magunkhoz a kis árva. Azóta is velünk van, s már eladósorba érett nagylány.

A hivatalvezető ablaka előtt egy kis halványárga sötétítő függöny van. Ha behúzza, kevésbé zavarják, s erre gyakran szüksége van. De ez közel sem jelenti azt, hogy elbástyázza magát a munkatársaktól, vagy az ügyfelektől. Hiszen Ambrus Ferencnének számtalanszor kell döntenie vitás kérdésekben, informálni a tájékoztatlanokat. Ráadásul az is az ő feladata, hogy a tízezer forint feletti összegeket ő vegye fel.

Beszélgetésünk kezdetekor megcsörren a telefon. Őt hívják. — Feleltél? — kérdezi. S ez már semmi kétséget sem hagy afelől, hogy a gyerekével beszél.

A kisfiam volt — mentegetőzik utána. — Második osztályos és múltkor adtam neki egy kis ismertető lapocskát a Kincskereső kisködmönéről. Egy postás bácsi hozta. És most a tanítónő arra kéri, ha tudok, szerezze meg.

Ön hány éves?

Harminchétféle vagyok. De van egy 16 éves kislányom is — tessz hozzá gyorsan. — Gimnazista.

Ez egy jól felszerelt hivatal — mondom.

Igen — válaszolja. S mindjárt mutatja is példaként azt a kis összehajtogatót, amin belépéskor nekem is megakadt a szemem. — Ezzel megoldjuk a gépi könyvelést — mutat rá. — Nagyon praktikus. Csak bekopogjuk az utalvány számát és felvett összeget — a többi a gép dolga. Nincs is panaszodni való. Csak legfeljebb az jönne jól, ha a legforgalmasabb időben — a hónap első tíz napjában egy negyórás kisegítőt kaphatnánk. Ilyenkor rengeteget dolgozunk, s a pénz nem járték... én vagyok a főpénztáros.

Április 3-án jelent meg az a vezérigazgatói utasítás, amely az ifjúsági törvény postai végrehajtásának és megvalósításának feladatait írja elő. Az igazgatóságok a központi hivatalok és üzemek gazdasági és társadalmi vezetői ezután hozzákészítik területükön a tennivalók fölméréséhez és az intézkedési terv kidolgozásához. Az utasítás szerint ezeket április 30-ig kellett elkészíteniük.

Vajon megoldották-e a feladatokat és milyen módon vonták be a legérdekeltebbeket, a fiatalokat a tervek összeállításába? Mennyire vették figyelembe javaslataikat, kéréseiket?

Két központi postaszervénél, a Számítástechnikai és a Szervezési Intézetnél és a Csekkészítő Hivatalban és a munkák megvalósítását, fiatal szakemberek nevelését, új szakgárda kialakítását. Ezek a tevékenységek fémjelzik az ifjúsággal kapcsolatos teendőket is.

Az intézkedési tervet határidőre elkészítették. Összeállításában egyaránt részt vett az intézet gazdasági, társadalmi vezetősége. Fontosnak tartották, hogy minél jobban bevonják a fiatalokat a terv előkészítésébe, hiszen az ifjúsági törvényt legeredményesebben úgy lehet végrehajtani, ha nemcsak értjük, hanem velük együtt valósítjuk azt meg.

— A KISZ-szervezet itt „erős” — mondta Nagy Sándor, az intézet párttitkára —, bizonyítja ezt az, hogy többet kaptak közülük KISZ-munkáért miniszteri dícséretet, többet lettek már gazdasági vezetők és nem utolsósorban minden lényeges értekezleten képviselték magukat.

A fiatalok igényeinek fölmérését a KISZ-szervezet végezte; alapszervezetként vitták meg, hogy mihez kérnek segítséget az intézettől. Az alapszervezeti taggyűléseken elhangzott javaslatokat a vezetőség összegyűjtötte, megvitatta és jó néhányat maga is javasolt az intézkedési tervbe.

Vajon mit kértek a KISZ-tagok?

— Legtöbbjük a továbbtanulás biztosításáért szólt — mondta Gulyás Kálmán KISZ-titkár. — Nálunk ugyanis most mindenki tanul, hiszen kötelező is vannak bizonyos szakmai ismeretek megszerzésére. A fiúknak és a lányoknak is ez a gondjuk, hanem az, hogy a kötelező tanfolyamok elvégzése után is tovább kívánnak tanulni. Ekkor örülünk ugyan, de olyan továbbtanulást nem akarunk ösztönözni, melyhez aztán megfelelő beosztást nem tudunk biztosítani. Ezért az ilyeneket nem támogatjuk, de nem is akadályozzuk. Függetlenül azonban a tanulni kezdőt, hogy tanulmányainak megfelelő állást nem tudunk majd adni.

Sokan kérték, hogy segítsék elő az új dolgozók jobb beilleszkedését, továbbá, hogy tartanak kommunista műszakokat; javaslatokat tettek szakmai és fegyelmi ügyekben, jutalmazások módjára, stb.

— A lányok, sajnos, olyant kértek, amelyet egyelőre, legalábbis gyorsan nem teljesíthető — mondta Gulyás Kálmán —, leányzállásra lenne szükségünk. Közülük sokan vidékiek, és bizony az albert nagyon drága. Mi javasoltuk a vezérigazgatóságnak, hogy foglalkozzanak ezzel, de az intézkedési tervbe nem vettük be, hiszen a megvalósítás nem rajtunk múlik.

Hasonlóan jártak el egy másik nagy témakörben. A lakáskérdésben. Az intézet nem rendelkezik saját költségkerettel, s így lakásokat sem építhet. Az igényekről tájékoztatták a vezérigazgatóságot (a lakásépítési költséggel évek óta kereszttel van a gond, az igényeket ki tudták elégíteni).

Az intézkedési terv pontjai közé bekerült a továbbtanulás szabályozása, a beilleszkedés elősegítése, a szakmai vezetők és a fiatalok kapcsolatának szorosabbra

30-on innen

Az intézkedési tervek nyomában...

fűzése (az intézet igazgatója áprilisban már beszélgetett is a fiatalokkal gazdasági kérdésekről és a fiatalok gondjairól, így például az említett lakáskérdéssel). A terv foglalkozik továbbá társadalmi munkákkal, a KISZ-alapszervezetek tevékenységének koordinálásával, a fiatalok munkaversenyével, az érdekvédelem intézményes biztosításával, a sport és üdülés lehetőségeivel. (Ez utóbbit két mához az anyagi lehetőséget a szakszervezet biztosítja.)

A Csekkészítő Hivatalban is, mint említettük, a dolgozók több mint fele fiatal, azzal kiegészítve, hogy közel 90 százalékuk nő. Ez a tény sajátos helyzetet teremt.

— A nők helyzetének megváltoztatására hozott kormányintézkedés után nálunk is rendezték a legalapvetőbb kérdést, a bért — mondta Muladi Mária, a hivatal KISZ-titkára. — De vannak olyan dolgozók, amire egyszerűen képtelen a hivatal... és bővebb magyarázat helyett körbementünk a Thököly úti hivatalban.

Túlsúlyos helyiségek és papír, papír, rengeteg minden. Nincs irattár. Nincs öltöző. A lépcső alatt öltözik az asszonyok, lányok a hivatal a város nyelvény van, de a többiben sem sokkal jobb a helyzet, a központban most készült el egy fürdő...

— A legfontosabb lenne tehát a szociális körülmények megváltoztatása, ezt azonban mégsem vehetjük az intézkedési tervbe, mert nincsenek meg a feltételek.

Az intézkedési tervbe több olyan téma került, amelyet a KISZ-vezetőség javasolt. Kérésükre határozták el, hogy hozzákezdjenek a helyi ifjúsági parlament előkészítéséhez.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt években különösen sok női dolgozó hagyta itt a hivatalt, nagy gondot fordítanak az újak betanítására, a beilleszkedés elősegítésére, a fiatal dolgozók nevelésére. Az egyéves szolgálati rendszert szakmai tanfolyamra küldik.

Az intézkedési terv megerősíti az 1916-os rendelet óta már rendszeresített érdekvédelem minden értekezleten. A terv a KISZ kérésére megszövegezi azt is, hogy külön gondot fordítsanak a versenyző fiatalokat: az anyag folyamatos biztosításával, az elromlott gépek gyors kijavításával.

A fiatal anyák kérését tolmácsolta a KISZ-vezetőség, amikor javasolta, hogy a szülési szabadságról viszáterő anyák, továbbá a postai szaktanfolyamot elvégzők, amikor munkába állnak, kapják meg azt az órabet, amelyet távollétükben a többiek megkaptak. Ezt a kívánságukat rögzítették a tervben.

A továbbtanulás segítése, a kirándulásokon való részvétel biztosítása is belekerült a tervbe.

Egyértelmű a hivatal gazdasági és társadalmi vezetősége abban is — a KISZ javaslatára —, hogy az utánpótlást intézményesen, tervszerűen végezzék: tehetséges fiatalokat biznassal megvezetési feladatokkal.

Nem került bele a hivatal intézkedési tervébe az a kérdés, hogy ebben és minden évben rendezzék meg a postás KISZ-vezető táborát Észábon. Az ifjúsági vezetők nagyon is hasznosnak és szükségesnek tartják a tábor, a megrendezés azonban a KISZ KB és a vezérigazgatóság hatásköre.

Mikor beléptem a szobájába, éppen Pesttel beszéltem. Csak úgy a mondat közben írtam oda, várjak. Intézkedés, utasításai között volt időm megfigyelni. Tegnap, mikor kerestem, azt a választ kaptam, hogy üzemmér-

női kiegészítő tanfolyamon van. Ahogy nézem, még harminc alattának gondolom. A szobája ajtaján ez a felirat olvasható: Fábán László, Szegedi Postaigazgató-ság, termelés-tervező iroda vezetője.

En most kettős társadalmi funkciója alapján kerestem fel: mint KISZ-bb tagot és szakszervezeti ifjúsági megbízottat.

— Először is pontosítanom kell a „címem” — mondja. — En csak tagja vagyok a szakszervezeti ifjúsági bizottságnak, s helyettese Makai László vezető, aki éppen szabadságon van.

— Előbb az augusztusi előzetes tárgyalásokról ejtenék néhány szót. Az értekezleten a KISZ-titkárok képviselték területeiket, s többen elmondták észrevételeiket, javaslataikat. Nekünk egyik legnagyobb problémánk, hogyan jutnak el az információk a bizottság, s egy KISZ-titkár mennyire tudja a rábízott gond-ját-baját orvosolni. Végül is az augusztusi tanácsko-zás hasznosnak könyvelhető el — a felszólalások java-része ma már törvényerővel megfogalmazódott. Akkor kijelentették, hogy minden igazgatóságtól javaslat-tervezet kell beküldeni — záros határidőn belül. Ezt az üzemi négyesszöggel egyértelműen készítették el.

Fellapozza a már elküldött javaslatot egyik másod-példányát, s egy-két leírt kívánságot felolvas.

— A szakmai képzés emelése érdekében jobb tech-nikai felszereléseket kértünk... a harminc éven aluliak a kintitéseken és munkákban nagyobb mértékben — természetesen jutnak megnevelésben — részesül-jenek... az ifjúsági szervezet vezetőjét válasszák be az üzemi négyesszögbe: egyértelmű és véleményezési jog-körrel... legyen ifjúsági klubjuk...

Itt közbeszól a felsorolásnál: mondja el, a javas-lattervezetből mi valósult meg eddig.

— Különböző bérproblémákra nem panaszkodhatunk — válaszolja. — Általában megbecsülnek bennün-ket: anyagi, erkölcsi téren egyaránt. A lakáskölcsönnél sem szólhatunk egy szót sem: 29-ből 14 darabot, mi fia-talok kaptunk. A klubbal problémánk van. Tavaly kineztünk a pincében egy erre alkalmas területet, de különböző hivatkozásokkal nem engedélyezték az átala-kítási munkálatokat. Ettől függetlenül terveinkről nem mondtunk le, idén újra próbálkozunk. A Posta Műve-lődési Ház területileg is eléggé kicsik, szemre sem oltónos, berendezés régimódi. Hétfő szünnapot tar-tanak, kedden, pénteken nem mehetünk — a többi na-pokon igen. De a programok sem jók — s mint mon-dottam, messze is van. Csak a legkritikusabb esetben keres-kelek KISZ-esek a klubot, akkor is alapos szervezés után.

Szegeden három KISZ-alapszervezet működik, a három megyét is beszámítva, összesen 15 alapszervezet-ről beszélhetünk. Az itteni szórakozási, kulturális lehe-tőségeit nagymértékben elősegítik az a bizonyos klub. Bár szép reményeknek nézünk elébe — ugyanis hozzá-kezték az új „postapalota” építéséhez, s ott is he-lyet kapunk, de ez időben még távol van...

— A márciusi tanácskozáson hányan voltak fenn?

— Öten. Ketten Bajáról, egy Kecskemétről, egy Békéscsabáról, egy Szegedről. Akkor én is hozzá-szó-ltam. Idéznék már nem tudom, de a lényege az volt, hogy a személyzeti osztályt is úgy kell felkészíteni, hogy a területi ifjúsági problémákat szakszerűen, hozzá-értően tudják megoldani. A hatáskör rendezése is újra szóba került — mert erről sohasem lehet eleget beszé-lni.

Aztán fellapozzuk a Postaügyi Értesítő 14. számát, ahol a 91. oldalon a 8. paragrafus négyes bekezdésében éppen ezeket fogalmazták meg, sőt, a tervezetben szere-pelt és kért üzemi négyesszöggel jogot a tanácskozási jogkörrel is kiegészítették. Ebben arról is szó van, hogy az ifjúság részére klubhelyiséget kell biztosítani. Ez nyilván a szegediek elképzeléseit is segítő valóra válna.

(gerendás—cseszák)

Dubrovnikról Opatijáig

Kinek from le? Kérdéshatár-tól, aki Jugoszlá-viában járt, hiszen az ifjúsági ál-mény 10 százalékát sem le-het átlátni a szőlőben. Az ál-met átlátni a szőlőben, el tud-ják képzelni, hogy a várva vár-t pillanat milyen nehezen jön el, és milyen izgalmas érzése-ket kelt az emberben.

A határ átlépése után, na-gyon hosszú út állt előttünk Srebrenóig. De azokra a cso-dálatos hegyekre, amik Novi Sad után következtek, száva-kat sem lehet találni, márpe-dig szavak nélkül nem mükö-dik a képzelet. A hatalmas — itt-ott felfelé borított — sziklahegyek után elérkezünk az Adriai tenger partjára. Több órányi tengerparti utazás után szerencsére, épségben „befutottunk” a célba. Ot na-pig az Orlando Szálloda gon-doskodott a 27 magyar állam-polgárról. Olyannyira tetszett gondoskodásuk, hogy a cso-port egyik tagja mindenáron meg akarta érteni magát an-golul egy felszolgáló kislány-nyal. Az utolsó napon megvolt a lehetőség: 6 óra a cso-port ajándékát a kislánynak, de úgy látszik ő volt a kislá-ni, mert elpirult és visszaszal-adt az asztalához. Ebben az öt napon — és mindig, külföldi tartózkodásunk alatt — Kovács Ernő és dr. Weber György né-mes, gyönyörű palotával együtt. A következő nap dé-li-eltől kipihentül utazási fáradalmaknak, s délután ismét útra kelünk, hogy megér-kezzük — az eső miatt csak a buszból — Rijekát és Opatiját. Ez az este búcsúestként sike-rült, mivel a csoportvezető fi-zetett mindenkinek fél liter, jó vörös bort. A bor meg is hoz-ta a jó hangulatot, olyannyi-ra, hogy még hazafelé is éne-keltük a magyar nótákat, egé-szen a végállomásig. Egy-két ember még a vacsoránál is é-rezte az itóka hatását: a fá-val borított falnak kiabáltak: Saláta!

Másnap délelőtt bevitték bennünket Rijekába, ahol min-denki elküldte a megma-radt dinárt. Amikor ez meg-történt, „hazamentünk”. Szerencsén meg is érkezünk — volna, ha a fékezést nem tölténik egy nagy durranás. Sajnos, kilyukadt a kocsi lég-párnája. Többet egészen két-sége estek attól a gondolattól: esetleg itt kell maradniuk egy pár napig. „Kényszerle-shadás” miatt. De erre nem került sor, mert másnap hol 20 km-es, hol pedig 80 km-es sebességgel mentünk Magyar-ország felé. Szerencsén átér-tünk a határon.

Azt hiszem, mindannyian jól éreztük magunkat, s ezt na-gyon szépen megköszönjük Kovács Ernő csoportvezető-nek és dr. Weber György né-mesnek.

Szilvási Ildikó

FOGYASSZON
TÖBB
BAROMFIHÜST!

A zalaegerszegi telexközpont kivitelezői

A minap rövid újsághír adta tudtul, hogy működik a 120 vo-nalas zalaegerszegi telexközpont. A rövid jelentés után megérteztük, hogy vajon mennyi erőfeszítés, hány ember összehangolt jó mun-kája szükséges ahhoz, hogy a tervezett határidő mellett egy ilyen létesítmény működésbe la-kossá szolgálatába álljon.

A Posta Központi Javítóüzem-ben Kiss Mihály műszaki igazgató, Kiszlingstein Pál párttitkár, Fürs-dinger József szb-titkár és Victor Dániel, a központos üzemrészt he-lyettes felügyelőnek a jelenlében vázolta fel működését lényeges állomásait. Már az elején kide-rült, hogy a Központi Táviró Hi-vatal beruházásában a Posta Központi Javítóüzem szocialista brigádjai az elmúlt évek során de-rekas munkát végeztek. A zalaegerszegi telexközpont üzembe helyezésére csak egyik újabb állomás annak a nagyszabású munkasoro-zatnak, amelyet az elmúlt esztendő során produkáltak.

Előkerülnek a feljegyzések és a jegyzőkönyvek, s azokból ki-tűnik, hogy 1966 óta Szeged, Szolnok, Győr, Szombathely, Békéscsaba, Nyíregyháza, Budapest, Pécs és Baja után ebben az évben pontosan a tizedik központ volt a zalaegerszegi, amelynek kivitelező és szerelési munkáit a Javítóüzem „Erős” és „Táviró” szocialista brigádjai kollektí-vál végezték. Az „Erős” brigád tagjai, akik az erősáram szerelést végezték, május elsején arany-, a „Táviró” brigád tagjai pedig — gyengeáramú szerelésen munkálkodnak —, az ezüst jel-vényt kapták kézhez, a vele jár-pézdával együtt.

Most, amikor summázzuk az eredményeket, s a befelézerő munka egy újabb állomásról adhatunk számot, mindezt hadd tegyük hozzá azt is, hogy a meg-tet út nem volt akadálymentes. Pontosan az akadályok és nehé-zségek leküzdésére a két vállalat vezetői a szocialista brigádok né-veben szocialista szerződést kö-töttek egymással, s a KISZ-fia-talok pedig védnökséget vállaltak a munkálatok felett. Ennek nyomán egymás után sorrendben 1972.

október 15-én átadták Pécsen a TX- és a TGX-központokat, majd azt követte ez év január 21-én Baján a TX-központ üzembe helyezése, s végül Zalaegerszegen a 120 vonalas telexközpont látott munkához. A kölcsönös bizalom és elváltási segítségnyújtáson alapuló szocialista szerződés és véd-nökségvállalás tehát hasznos bizonyult. Erre még a budapesti központi megépítése során rájöt-ték, s azóta is alkalmazzák a gya-korlatban.

Az emberek a tervek és a szocialista szerződésben vállalt kötelezettségek megvalósítói. A holt anyag, csak az ő szorgalmuk, igyekezetük, szaktudásuk nyoma-n elevenedik meg, tölti be ne-mes feladatát. Így látja ezt Fürs-dinger József, a központi szerel-séket vezető, irányítja. Mindig precíz, pontos munkát adnak ki a kezükből: Horváth János átviteltechnikás szakértő, Gyöngyösi Ferenc, a kábelezés utóérhetetlen mestere, valamint Mátéfi Zsu-zsanna, Katona Agnes és Téglási Éva kábelezők, akik valamennyien a „Táviró” szocialista brigád tag-jai.

Az „Erős” áramú brigád kollektívájából elsősorban Gyöngyösi János brigádvezető érdemei dicsé-retet: mindig pontosan irányítja a kollektívát sokoldalú feladata el-látásában. Jó segítőtársra lelt Varga István személyében, aki ugyancsak érti a szakmát, s van szíve ahhoz, hogy mindent tö-kéletesen csináljon. Elismeréssel szólhatunk azokról a KISZ-fia-talokról is, akik a szerződésben vállalt védnökség során kötele-ségtudóan tettek eleget megbíza-tásuknak.

(A. E.)

A PSE asztaliteniszesei: Szuchányi Jutka, Márton Eleonóra, Gacsályi Mária, Liszka Antal, Chikán István, valamint Temes Péter és Klampár Tibor — akik később utaznak a csapat után — nagy izgalommal, és természetesen szorgalmas edzésekkel várták az április 14-et, az indulás napját. Érthető volt az izgalom, hisz Angliába utazni nem kis örömet jelentett. A feladat is nagy volt, mert az angliai asztalitenisz-verseny beillett egy kis Postás Európa-bajnokságnak is.

Meghívás

A Postai és Távközlési Dolgozók Nemzetközi Sportegyesülete (UISPTT) hívta meg a magyar postás sportolókat 1973. április 15-től 20-ig Angliába, a Londontól délre 140 km-re fekvő tengerparti fürdőhelyre, Folkestone-ba, a hagyományos asztalitenisz-versenyre. Ez a szervezet négyévenként rendez asztalitenisz-vetélkedőt. A legutóbbi 1969-ben volt Hollandiában, szép magyar sikerrel. Így a múltban elért eredmények is kötelezték minket, de az is, hogy egyedüli szocialista ország voltunk.

Eljött az indulás napja. A pályaudvaron a hozzátartozók, ismerősök, szakszervezetünk és a PSE vezetői meleg, biztató búcsúztatásával, de sok előkészületi izgalommal is tarsolyunkban, vonatunkkal

SPORT

Tornagyakorlat rajzon

— Az ez évi sportnapár első kiemelkedő eseménye a júniusi területi döntő, ahol a megyék legjobb kispályás női és férfi labdarúgócsapatai mérkőztek meg egymással. — Kezdi a tömegsport helyzettől szóló tájékoztatóját Máramaros Miklósné, a pécsi tszt munkatársa. — A sportmunka sportkörökre és szakszervezeti sportcsoportokra épül. S mivel legalább kétezer postást számolunk a sorainkban, könnyen verbuváltunk női csapatokat is, szám szerint hármat. Azt mondják róluk, ha a labdakezelésben nem is ügyesebbek a férfiaknál, technikájuk mégis kielégítő, és kitartóbbak mint az „erősebb nem” képviselői. Minden viccet félretéve, ez a hagyomá-

nyos verseny rendkívül hasznos: növeli az egészséges sportszellemet, alapos felkészültséget igényel. Úgy döntöttünk, ezúttal a győztes csapatot nem éremmel jutalmazzuk, hanem hasznos ajándékot — új felszerelést — kapnak. Az úgynevezett szekszárdi szüreti napok ideje szeptember vége, október eleje. A barátságos mérkőzések résztvevő csapatai az egyes postaszervezetekből és műszaki üzemekből kerülnek ki, foglalkozásukat tekintve, zömében fizikai munkások. Ugyancsak ebben az időben történik meg a pécsi postaszervek helyi asztalitenisz-bajnoksága is.

— A természetjárók szá-

EGY HÉT ANGLIÁBAN

nekilendültünk a hosszú útnak.

Jó másfél napi utazás után, a csatornán átszállító hajónk előtt feltűntek a ködös Albion partjai. Ha egy pesti ember látta volna, hogy egy nagy tömeg miképpen tud egy kis ajtón negyedóra alatt morgás és szitok nélkül, mosolyogva, türelmesen haladni előre, partra szállni, hát méltán elcsodálkozik.

Nekünk is tágra nyílt a szemünk. Én még arra sem tudtam megszólalni, mikor a lábamon két kedves öreg lédi, három hatalmas, jól fésült kutyával áthaladt. Természetesen átvettém az angol modort, mosolyogtam, elnézést kértem, persze, azért magamban morgtam valamit. De dicséretünkre legyen mondván, sikerült fegyelmegzetten partraszállni, megérkeztünk a jó öreg Angliába.

Folkestone-ban

Az események azután gyorsan követték egymást. Autóbusszal mentünk Doverből az alig 20 km-re levő Folkestone-ba. A város igen szép tengerparti fürdőhely, hosszú, magas dombon helyezkedik el. Szállásunk a Grand Hotelben volt — közel a tengerparthoz. Itt a főrendező és a házigazda, Mr. Dane fogadott bennünket, aki szintén jó barátunk lett, több problémánkat segítette elrendezni: például 280 km-t ment saját kocsijával éjszaka, hogy a londoni repülőtérre Klampár Tibort és Temes Pétert Folkestone-ba hozza.

Egy hatalmas cirkuszi teremben, ünnepélyes ceremóniával, kilenc ország — Belgium, Dánia, Franciaország, NSZK, Anglia, Hollandia, Magyarország, Olaszország, Svájc — himnuszainak eljátszásával, a város polgármesterének üdvözlő szavaival megkezdődtek a csapatküzdelmek. Férficsapatunk még két tagból állt, derekasan küzdöttek, csupán egy vereséget könyveltünk el. Másnap már Klampár és Temes erősítésével megnyertük a csapatbajnokságot, lányaink másodikká lettek. Négy napon keresztül folyt a verseny, reggel 9-től délután 17 óráig.

A nem hivatalos pontversenyt is megnyertük, és az alábbi eredmények születtek: női csapat: 1. NSZK, 2. Magyarország, 3. Franciaország; férfi csapat: 1. Magyarország, 2. NSZK, 3. Franciaország; női egyéni: 1. NSZK, 2. Franciaország, 3. Magyarország (Márton Eleonóra); női páros: 1. NSZK, 2. Magyarország (Szuchányi—Márton), 3. Olaszország; vegyes páros: 1. Magyarország (Klampár—Szuchányi), 2. NSZK, 3. Magyarország (Márton—Chikán); férfi páros: 1. Magyarország (Klampár—Chikán), 2. Magyarország (Temes—Liszka), 3. NSZK; férfi egyéni: 1. Magyarország (Klampár), 2. Magyarország (Temes), 3. NSZK.

Megnyertük az angolok szívét is

Ahogy teltek a napok, úgy lett egyre több barátunk. Gra-

mára milyen program készült?

— Tavaly Debrecenben, idén valószínűleg Zala megyében rendezzük meg a természetjárók versenyét, valamikor kora ősszel. A természetbarát-találkozókat általánosan városnézéssel egybekötött túrák.

— A munkahelyi testnevelés a Pécsi Postaigazgatóság területén mennyire valósult meg?

— Még csak helyi kezdeményezésekről adhatunk számot. Az igazgatóság egyes osztályain és a gépi adatheldolgozásnál — ami különösen fárasztó munka — öt-öt percet leállnak a dolgozók, s nyitott ablak mellett egy-két frissítő gyakorlatot végeznek. Sem hely, sem mód nincs arra, hogy egyidőben közösen végezzenek valamilyen tervszerű mozgást, de azt elha-

talták, őszinte, elismerő véleményeket mondtak. Dicsérték csapatunk asztalitenisz-tudását, szerénységüket, fegyelmegzettségüket. Ahol feltűntünk, mindig mosolyogva üdvözöltek bennünket. Nagy sikerünk volt a postás zászlókkal, jelvényekkel. Vezetők részére sikeres fogadást adtunk. Megbeszélést folytattunk, és örömmel fogadták megbízatásunk bejelentését, miszerint 1974-ben a Magyar Postások Szakszervezete a Magyar Postával közösen szervezi a nemzetközi sakkversenyt. Egyik délután kirándultunk és nagyon szép élményt jelentett a Cathedral megnézése. Láttuk Becket meggyilkolásának helyét, egy kis emlékkő jelezte a templom egyik sarkában.

Búcsú Angliától

A búcsú napja hamar eljött: a sok barát, sikerünk bizony nehézzé tette az utolsó napot. Szép versenydíjak, befejező, üdvözlő szavak. Este ünnepélyes vacsora. A posta minisztere fogadta a sportolókat. Pohárköszöntők.

„Tovább mélyüljön a nemzetek közötti barátság a sporton keresztül, találkozzunk többször.” A vacsora több fogásos, nehéz volt tudni, hogy mit eszünk, de azt hiszem, nem is törődöttünk vele. Barátaink a buszhoz is elkísértek, énekelve indultunk haza. Nagy sikert értünk el, jó munka volt. A Postás-sportolók újabb barátokat szereztek, s a csapat minden tagja méltán képviselte a posta és hazánk színeit.

Szarka György

tároztuk, hogy könnyebb tornamutatványok stencilezett rajzait szétküldjük az egyes osztályokra — ötletgazdagítás, segítségnyújtás céljából. Viszont azt hangsúlyoznám, hogy például a távbeszélő osztály női dolgozóit rendszeresen kiadják a jó idő beálltával a postás sporttelepre futni, labdázni, vagy csak mozogni.

— Az elsőtől kis falvak dolgozóit hogyan, milyen módszerrel lehet bevonni a tömegsportba?

— Amióta a vasárnapi nyitvatartás megszűnt, elérjük, hogy évente egy alkalommal a dolgozók részére is gazdag programú, emlékeztető kirándulást szervezzünk, amelyet a jóléti alaphoz támasztunk. Így jártak már Sopronban, Pannonhalmán és a Balaton környékén...

Cs. Gy.

gép, illetve versenyjejtőernyő. Így hiába van — dicsekvés nélkül mondhatom — remek emberanyagunk — kitűnő versenyzők, tapasztalt oktatók, tehetséges kezdők —, a hiányos technikai felszerelés miatt a többi szocialista állam repülő-sportjának színvonalát nem tudjuk utolérni.

A vitorlázás társadalmi „létfajlagosságát” sokszor bebizonyosodott. S mi a többi repülőklubbal együtt azt szeretnénk, ha a majdnem minden „tízévesben” szunnyadó repülés utáni vágyat kibontakoztathatnánk, s a már említett országos érdekű célokat, valamint a Postás Klub magára vállalt feladatait mielőbb teljesíteni tudnánk.

Simon Zsuzsa

Országos postás amatőr asztalitenisz-verseny

Pest—Buda—Obuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából a Budapesti Távközlési Igazgatóság Területi Szakszervezeti Tanács Sportbizottsága országos asztalitenisz-versenyt hirdetett.

A nevezések megtörténtek, 54 fő vesz részt az egyéni és páros küzdelmekben. A nevezettek között valamennyi területi postaigazgatóság képviselteti magát.

A versenyekre a PSE új sporttermében, május 12-én és 13-án, lapzártá után került sor. Reméljük, hogy a szervező bi-

zottság munkája eredményes lesz, és kezdeményezésük további követőkre talál. Ennek érdekében a hivatalos programon túl a versenyzők részére városnézést is beiktattak.

Szeretnénk, ha ezzel a versenyyel a Postás Kultúr- és Sportnap mellett egy olyan újabb országos jellegű sportlehetőséget indítanánk el, melynek minden évben újabb terület vállalná a megrendezését. Ez tovább szélesítené a tömegsportmunkát és elmélyítené a postás sportbarátságot.

Árnyék és figura

(Hernádi Paula tusrajza)

Munkaverseny- és brigádmozgalom az Anyaghivatalban

Az elmúlt évben indított szocialista munkaversenyben 50 fiatal vett részt, és nyomdánkban külön ifjúsági brigád alakult.

1972-ben hivatalunk szocialista szerződést kötött a Pécsi Postaigazgatósággal. A szerződésben vállaltuk a Pécsi Crossbar Távközlési Központ építésével kapcsolatos anyagi igények biztosítását és vállalkozásunkat határidőre teljesítettük.

A hivatalban tavaly 18 brigád működött. Eredményeink értékelése megtörtént, és a termelési tanácskozással határozatai alapján jó szakmai és szocialista vállalkozásainknak teljesítéséért a hivatal irányítótestületében működő 12 brigádból a 2. sz. áruforgatási brigád, a minőségellenőrző osztályon működő „kábeles” brigád és a számviteli osztály „Anyagkönyvelés” brigádja elnyerte a „Szocialista Brigád” címet. A 2. sz. áruforgatási brigád többi között árréstervének 1/2 százalékos túlteljesítését vállalta, és éves vállalatát 106 százalékra teljesítette. A MEO-ban működő „kábeles” brigád a kábelek átvételét az igényeknek megfelelően, gyorsan végezte és a postai dobok forgalmát növelte.

A „kábeles” brigád a Vendel utcai Táncsics Mihály Tanulóotthon patronálásának keretében megjavította az iskola hangosító berendezését. Az anyagkönyvelésben működő „Munkaverseny” brigád az 1972. évi január 1-ével érvénybe lépett árvaltozások kimunkálását határidő előtt rendben elvégezte, és az anyagüggyel gépre szervezésének előkészületi munkáiban tevékenyen közreműködött.

A kp. szertárban a szocialista címmel háromszorosan kitüntetett „Petőfi” brigád szakmai és szocialista vállalkozásainak teljesítéséért a bronzkoszorús jelvényt, a V. sz. raktár kétszeres szocialista brigád címet elnyert „Összetartás” brigádja pedig brigádzászlót és zöldkoszorús jelvényt nyerte el. Nyomdánk „Petőfi” és „Béke” brigádja ugyancsak a bronzkoszorús jelvényt, az „Ifjúsági” brigád pedig a zöldkoszorús kitüntetést kapta. A „Béke” brigád az anyagmentes termelési tervét 100,6 százalékra teljesítette.

Hazánk felszabadulásának 28. évfordulóján rendezett ünnepségünk során összesen 15 dolgozónk részesült „Kiváló Dolgozó” kitüntetésben. Az 1972. évi jó munkánk eredményeképpen hivatalunk miniszteri elismerésben részesült. A kitüntetést az április hó 27-én megtartott ünnepségen vettük át.

Az 1973. évi jó szervezőmunka eredményeképpen hivatalunk irányítótestületében 12 brigád működik. A kp. szertárban 4. a nyomdában 4 brigád alakult, és így összesen 20 brigádunk áll szocialista munkaversenyben. Hivatalunk ez év végén ünnepi fennállásának 25. évfordulóját. Ennek kapcsán jubileumi műszoikat szervezzük.

Varga József

ÚJ POSTA GÖD-ALSÓN

A 13 és fél ezer lakosú Gödnek eddig is két postája volt, de a göd-alsói nagyon mostoha körülmények között, egy családi ház kis helyiségében működött. Ezért határozta el 1970-ben a Budapest-vidéki Postaigazgatóság, hogy új hivatalt épít. Az új épületet adta át Neer József, az igazgatóság igazgatóhelyettese.

Vízvári Pálné hivatalvezető és munkatársai megelégedéssel mutatták meg a vendégeknek a négy munkahelyes nagytermet és a hat kézbesítő munkatérmet. Dr. Hornok Károly, az igazgatóság ellenőrzési osztályának vezetője elmondta, hogy az év végéig az új postán épül meg a nagyközség új, kézi kapcsolású telefonközpontja, vá is kell felírni tulajdonahová 230 előfizetőt tudnak bekapcsolni.

A két és fél millió forintot érő új létesítményt Sándor István tanácselnök vette át a gödiek nevében.

A „tévésztár” kérdez

Siménfalvy Sándor, a Nemzeti Színház nyugdíjas művésze, túl a nyolcvanadik évén lett „tévésztár”: a postai irányítószámokat népszerűsítő tévé reklámfilmsorozat kedves, bölcs postásbácsija szerepében. Az emberek megismerik, előre köszönnek neki az utcán, sőt sokan azt hiszik: valódi lelkész. A napokban találkozott a Posta propagandafőnökével, aki a reklámkampányt irányítja. Lehet egy kérdés? — „Természetesen!” — hangzott a válasz. Mire Siménfalvy: „Akkor tessék nekem megmondani: honvá is kell felírni tulajdonképpen azt az irányítószámot? ...”

Hagyományörzés

Minden, ami mai kultúránkat alkotja, ősi gyökerekből táplálkozik, a nép művészi alkotóerejének termékeny talajából sarjad. Népi kulturális örökségünk nemzeti kincs. Értékét a nép sorsának, mindennapi küzdelmének történelmi hitelességgel felérő forrása adja, és a szájhagyomány útján terjedő és fennmaradó képzeletvilága, szellemi öröksége teszi felbecsülhetetlenné. Apolásiért, gondozásért ugyanolyan mértékben felelősek vagyunk, mint amilyen büszkék lehetünk írott kultúránkra.

Szeged egyik csendes és hangulatos utcájában él és dolgozik, ma is fiatalos lendülettel a 84 éves Zöldy Pál. Néprajgyűjtő, Szülőhelye, a ma már mind jobban városiasodó Topolya hagyományainak, szokásainak, meséinek, dalainak avatott ismerője. Nyugalmasított postaforralmi igazgató, aki gyermek- és ifjúkori emlékeiből mesés gazdagságú népi hagyományvilágot mentett át a jelenbe. Töretlen munkakedvét, lelkes kutatásait e szellemi örökség sorsának gondozása és megóvása jellemzi.

A Magyar Néprajzyűjtők Társasága, mint az országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatok többszörös díjnyertesét, Sebestyén Gyula emlékéremmel is kitüntette.

Fiatalkorom legnagyobb örömei közé a mesehallgatás tartozott. Mindig ünnepi eseménynek számított. Különös hangulat vett körül ilyenkor az embereken: hitték és érezték a szavakat. Apám, akitől a legtöbbet hallottam, akár a többi mesemondó, nemcsak elmondta, de gesztusával és arcjárással meg is elevenítette, szinte eljátszotta a történeteket. A Fanyűvő, a Kötörő, a Vasgyűrű, az aranyhajú leány, a sötétség országa és az óriások végnapjai meséket is az ő elbeszélései alapján jegyeztem meg.

Az asztalra ceruzával telerótt vonalas füzet kerül. A szállás betűkkel írt sorok humoros, tanító, élcelődő, vidám és szomorú mesék történetét őrzik. Belelapozunk.

Az emberi hiúságról a Bolhacipő című mese példálódzik.

„Élt egyszer egy gyönyörű szép királyleány. Szépségének hetedhétországon túl sem volt párja, de göggyének sem. Amikor eladósorba került, kijelentette, annak adja a kezét, aki néki bolhabőrűből varr cipőt. Jöttek hát a sudár királyfiak, a deli hercegek, de bizony ségyégyent vallott mindegyik. Egy napon aztán betoppant az országjáró vándorcipészlegény. Addig, addig ügyeskedett, míg elkészült a bolhacipő. De amikor a hiú királyleány felhúzt a lábára, bizony nem tudott benne lépkedni, kecsesen ringatózva járni, hanem csak ugrált, mint a bolha. No, volt is ám kacagás a körök között. Nebettek a hiú királyleányon, aki hiába próbálta a cipőt lerugdosni, az bizony hozzáért a lábához. Hét évig tartott míg lefejtette róla a vándorcipészlegény. De hét év, sok idő ám! A gyönyörű szép királyleány bizony megöregedett, megcsúnyult. És amikor körül nézett az udvarban, már egy kőrt sem talált.”

A mesék világa után nézzük a valóságot.

— Milyen volt az egyszerű ember élete Topolyán?

— Megírtam a családkunk életrajzát, de az egész falu életét is köré kerekítem. Topolya szegény alföldi falu volt. Lakóinak esztendője is ehhez igazodott, az esztendő nem a naptári újkor, hanem cséplés után fordult. Ekkor ért véget egy dolgos év. Magam is a szegénygyerekek életét éltem, akiknek iskolás koráig csak egy ruhája, a hosszútinge volt. Ez a kezesség nyáron megfellelt futkározni, játszani. A dőlés, a csúcsa-ramacs játékhoz egy-két botnál, rőngylabdánál és némi ügyességnél nem is kellett több. Amikor iskolába került a gyerek, csak akkor kapott nadragot, csizmát. Télen testvéreivel felváltva hordta. A tanyák világában, de falun is a gazdák fogadtak laikus népi tanítót, hogy a gyerekekkel foglalkozzanak. Fizettek érte terményben, jószágban és szállásban.

— Milyen körülmények között éltek a topolyaiak?

— A házak vert falból, ritkábban téglából készültek. A tervet a gazda maga csinálta: egy szoba, egy konyha. Tetejére zindely került. Pelyvás sárral tapasztották, padoztatja döngölt föld volt, sarga márgával színezve. A szobában egy nyoszolya, egy kiságy, egy asztal, a pad, az almárius és a sütyi, tetején az eladó lány párnái. A világítás: zsírmécses, petróleum. A meleget a búbos adta. A konyha falait kézzel festett piros, kék, fehér, sarga és zöld tül — és cifrarózsák díszítették. A házba érkező vendéget a szobában fogadták, kenyérral kínálták. A vendég maga szelt. Ha ifjú asszony volt, egész karajt, hogy fia legyen.

Topolya néprajzának egyik legérdekesebb része a hiedelemvilága. A leányról, aki magára húzza a fiú ruháját, vagy iszik utána a korsóból, úgy mondják, szerelmes belé. Az új asszonnyal férje házában, először a kemencét öleltették meg, hogy olyan hűséges legyen otthonához, mint a mindig meleget és biztonságot adó búbos. A vajköpülés, a kanáldobálás babonái mellett az égitestek sem maradtak ki Topolya hiedelemvilágából. Tilos volt a holdra újat mutatni, mert magához rántotta az ember a rontást. S hogy a göncölszekér rúdjá görbe, annak oka nem más, mint az a járadt ember, aki égre kelve megpihent, belekapaszkodott és elgörbítette. A fejutat pedig az égi királyfi katonáinak lába nyomán felvert csillagor képi.

— Gyűjt-e tárgyi emlékeket?

— Van néhány tárgyom és szöttesem, de inkább a szellemi kincsek után kutattam. Foglalkoztam a kutasok, a falevrők, a seprökészítők, a nádazók és más mesteremberek munkájával is. Kiegészítő mellékkeresetként üzték ezeket a mesterségeket, de néha az évek tapasztalataival a hátuk mögött ügyesebbek voltak, mint a valódi mesteremberek.

— Mit jelent Önnek a gyűjtőmunka?

Már az arcon megjelent mosoly is válasz. A szavak ereje azonban még hitelesebbé teszi a mondottakat.

— Nagyon sok örömet és boldogságot, az iratlan szellemi kincsek feljegyzését, összeszedését kötelességnek érzem.

Békési István

Egyre több kispép a postahivatalokban

A postákszakszervezet kongresszusán sok szó esett a hivatalok kispépesítéséről, mint a munka könnyítésének, gyorsításának legjobb módjáról. A határozatok közé is bekerült a kispépesítés fokozásának igénye. A szakszervezet álláspontja egybeesik a posta szakmai vezetőségének elképzeléseivel, ezt mutatják a kispépesítés eddigi adatai, a jelenlegi helyzet, s a jövő tervet, amelyekről Csányi Lajos elvtársal, a Budapesti Postaigazgatóság fejlesztési igazgató-helyettesével beszélgettünk.

Az nyilvánvaló volt a szakemberek előtt, hogy mind a felvételi munkánál, mind a belső hivatali adminisztrációnál az erre a munkára szerkesztett kispépek sok feladatot oldanak meg könnyen, gyorsan. Ennek ellenére — a gazdasági adottságok miatt — 1968 előtt a postán csak nyomalban volt meg a gépesítés. Tervszerűtlenül, és az éppen adódó lehetőségek szerint sikerült egymástól függetlenül egy-egy postaszervetnek egy-egy gépet beszereznie.

Az új gazdasági mechanizmus viszonyai között módott kapott a posta is arra, hogy a METRIMPEX-en keresztül forintért juthasson külföldi kispostagépekhez. A Budapesti Postaigazgatóság tervet készített és saját hatáskörében megkezdte a kispépek beszerzését.

Gyakorlatilag önállóan fejlesztettek a postaigazgatóságok, míg 1970 májusában a vezérigazgatóság koncentráltan az erőket, összevonta a beruházási összegeket és az országos beszerzés bonyolítását a Budapesti Postaigazgatóságra bízta. Azóta az a gyakorlat, hogy elkészítik a terveket, amelyeket a vezérigazgatóság hagy jóvá. Meghatározzák a beruházható összeget, a beszerezendő gépek számát és típusait, az elosztást, s azt is, hogy a beszerzett gépekből melyik igazgatóság mennyit kap.

Típus szerint több gép van, két nagy csoportban. Az egyik fajta a hivatali adminisztrációt és egyéb munkákat segíti, a másik pedig a főlvetelt gyorsítja, könnyíti.

A további szám adatok a Budapesti Postaigazgatóság hivatalaira vonatkoznak, de az ismertetett géptípusok országsszerte megtalálhatók.

Nagyon hasznosnak érzik a postások azokat az összeadó, szorzó, naplózógépeket, amelyek svéd importból érkeznek a naplózási munka gépesítésére. A főváros területén már 162 darab működik.

A nagy levélforgalmat bonyolító hivatalokban — például a 62-es, 72-es — dolgoznak az automata bélyegző gépek. Ezekből kétféle is van. A kisebb Franciaországból, a nagyobb Nyugat-Németországból importált. Ha figyelembe vesszük, hogy az a harminc kisebb gép, amelyik 15—18 ezer levelet bélyegyez le óránként, hatszor, az öt nagyobb, amelyik 48 ezer darab/óra teljesítményű, húszszor annyi levelet dolgoz fel, mint a kézi norma, s ráadásul megkíméli a dolgozókat attól a nem kis fizikai erőlkifejtést kívánó munkától, könnyen belátható előnyök.

A pénzzámlálást 34 darab — nyugatnémet és olasz — fémpénzzámláló és hét darab japán bankjegyszámláló segíti a nagy hivatalokban. Az előbbi kétezer érme/perc teljesítményével a kézi számlálás húszszorosát, az utóbbi 100 darab bankjegy/6 másodperc teljesítményével a kézi számlálás hétszörösét éri el. A bankjegyszámlálók egyelőre csak 100 forintos címletekre és e felett alkalmazhatók, mert a kisebb értékű bankjegyek a sok használat folytán úgy megtörnek, elhasználódnak, hogy a gép nem tudja pontosan számlolni. A jövőben vesznek olyan pénzzámlálókat is, amelyek a teljesen tönkrement bankjegyeken kívül valamennyi puhább, törődöttebb papírpénzt is pontosan számlolják.

Ugyancsak a fizikai munkát könnyítik a nagy levélforgalmat bonyolító hivatalokban az NSZK-ból beszerzett hét levélkötegelő gép, amely zsinaggal köti össze a levélesomagokat.

Az említetteket általában csak azok ismerik, akik vele dolgoznak. A felvételnél alkalmazott gépeket, közvetlen tapasztalatból már a nagyközönség is megszokta. Ilyenek a bérmentesítők, amelyek értékbélyegzést nyomnak a levelekre, már harminc darab van belőle, és egy perc alatt ezer küldemény bérmentesítésére alkalmas. Az NSZK-ból szereztük be, csakúgy mint a 28 darab utalványfelvétőt, amelyek pecsétet, megfelelő sorszámat, postai jelzéseket nyomnak az utalványokra és levágják az igazoló szelvényt. Ezek később kapcsolhatók lesznek a naplózógépekhez, s így automatikusan elvégzik majd a naplózást is. Hasonló rendszerű az az NSZK gyártmányú utalványérvényesítő is, amelyik a kétrészes MNB-utalványok kezelésére szolgál, ez értelemszerűen egybe hagyja a kétrészes utalványt.

Ma az igazgatóságon dolgozó, adminisztrációban használt gépekkel együtt összesen félezer darab kispép segíti a budapestiek munkáját.

1971-ben 7,4 millió forintot fordított a posta kispépesítésre. A tavalyi beszerzések értéke már 13,2 millió volt. Idén pedig több gép jön be, mint az elmúlt két évben, összesen 25 millió forintot költenek az idén kispépek beszerzésére.

Az említett típusokból a következők megvásárlását tervezik: naplózókból 100, bélyegzőkből 20, fémpénzzámlálókból 40, bankjegyszámlálókból 6 darab segíti majd a munkát. MNB-utalványérvényesítőkből még két darab, az utalványfelvételőkből 200 darab érkezik az idén. Új típusú gép lesz az a szovjet gyártmányú hírlapkötegelő, amelyik — mint a neve is mutatja — a hírlapkötegeket csomagolja majd össze. Ezekből 10 darabot rendelnek.

Most készülnek a tervek ennek a nagymennyiségű gépeknek az elosztására, arra, hogy belőlük melyik igazgatóság, mennyit kap majd az év folyamán. Bizonyos, hogy minden hivatal, ahova jut majd ezekből, gördülékenyebben, gyorsabban fog dolgozni, mint eddig.

F. A.

KERESZTREJTVEÉNY

VÍZSZINTES: 1. Az igazgatói tanács és a szakszervezet elnöksége az elmúlt időszakban az ifjúság problémáiról vitatkozott. Itt határozott el, hogy az ifjúság közéleti tevékenységének fokozására, tájékoztatására bizonyos időszakokban összehívják ezt a képviselőtestületet. 10. Híres olasz város, 11. Zenei fogalom, 12. Híres német filozófus, 14. Dal (—), 15. Becézett Izabella, 17. Énekhang, 19. Testrészt (névelő), 21. Személyes névmás, 22. Ez is mutatja majd a fiatalok jó munkájának a megbecsülését, 24. Leánynev (a Szabó család egyik tagja), 26. Becézett leány, de major is van ilyen, 27. Akart, 28. A. E., 29. Mulató, 31. Varrószerszám, 32. Szakonyi Károly (az első kocka, kettős betű), 33. Urali kódok, 35. Azonos betű, 37. Istápol, 39. Klu-klux..., 41. Kitűnő esztendő, 43. Sziget, támaszpont a Földközi-tengeren, 45. Bizonyítéka.

FÜGGŐLEGES: 1. Tanodai, 2. Gyermek, 3. Férfinev, 4. Ástott, 5. Rossz emlékü, két betű, 6. Gábor Andor, 7. Fohász, 8. Népi, 9. Török fiú, 13. Az itt lakó fiatalokra különösen kell figyelni, és segíteni a fejlődésüket, 15. Papírmérték, 16. Rangjelző, 18. Nyúlás a házon, 19. Kedves, 20. Folytonossági hiány, 21. Megkerül, 23. Disze, 25. Mező, 29. Hanghang, 30. Harap, 32. A fiatalok ilyen jellegű továbbképzésére különösen sok gondot kell fordítani, 33. Fájó, 34. Híres sportoló, 36. A Rádió- és Televízió Újság fő-

szerkesztője (Béla), 37. Cipő-rész, 38. Toka betű, keverve, 40. L. Á. I., 42. Görög betű, 44. Rangjelző, 45. Televíziómárka két betűje.

Beküldendő: vízszintes 1., 22., függőleges 13., 32.

Beküldési határidő: 1973. június 2.

Előző számban közölt ke-

resztrejtvény helyes megfejtése: vízszintes 1.: Balatonfenyves, 12.: Száz, függőleges 13.: A tatár tábor, 21.: Ez év júliusa, 25.: Új óvodák.

Könyvjutalmat nyertek: Fegyveres Ferenc (Budapest), Hubert Erika (Miskolc), Karancsi Sándor (Tiszasziget), Rákóczy Károly (Csoprog), és Szűcs József (Szeged).

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10					11			
12				13		14		
				15		16		
17	18		19			20		21
22		23				24	25	
26						27		
	28			29		30	31	
32			33			34		35
		37				38		
39	40					41		42
43				44		45		

A három testvér — Juci, Laci, Pista — alig várta már a gyermeknapot. Szüleik kirándulást ígértek, és mindhárman egy kis meglepetést. Nagy volt az izgalom, és mi is lesz az a meglepetés?

Találgatták... Juci, mint egy kiscica hízkelkedett, kedveskedett édesanyjának, hátha elárulja. De a meglepetés titok maradt.

Juci mindennap számolta: már csak ötöt kell aludni, már csak négyet... Végre. Itt a gyermeknap. Ezen a napon egyik gyereket sem kellett felkelteni, úgy ugrottak ki az ágyból, mint a szöcskék. Igaz, hogy a nap ragyogó sugarakkal simogatta végig őket már korán reggel az ágyban. Hát ki tud ilyen ragyogó időben lustálkodni? No meg az a körülmény is közrejátszott, hogy a konyhából finom illatok tolokodtak a szobába, amelyeket nem lehetett felkve kibírni. Mire rendbeszedték magukat, édesanyjuk megterített, és csodálatosan finom reggeli hívogatta őket az asztalhoz. Tejszínhabos, kávé, és „süteményköltemények”. A gyerekek pillanatok alatt elhelyezkedtek az asztalnál, Pisti reménykedve kérdezte:

— Ugye anyuci van még délutánra is a sütitől?

Kitűnő hangulatban bonyolódott le a reggeli, utána a gyerekek villámgyorsan leszedték az asztalt, pár perc alatt rend volt a szobában, konyhában. Szüleik mosolyogva nézték a nagy sürgés-forgást. Tudták ők nagyon jól,

mi hajtja a gyerekeket. Mi lesz a meglepetés? Rövidesen kiderült.

Laci egy új kerékpárt kapott — régi álma teljesült! Indián gyözelmi üvöltések és viharos hálacsókok következ-

tek. Node Pisti sem panaszkodhatott. Fényképezőgépet kapott. Örömben ugrált, tapolt és lelkesen magyarázta, hogy először a családot fogja „lekápní”.

Jucinak kezdett legörbülteni a szája, hát ő nem kap ajándékot? Dehogynem. Ő is sorra került. Édesanyja elővett a szekrényből egy nagy dobozt. Az volt az ő ajándéka. Mi van a dobozban? Egy szőke hajú, nagyszemű baba. No, nézd csak. Járni is tud és beszélni:

— Mammaaaa, mammaaaa,

Juci magához ölelte és úgy érezte, ilyen boldog még életében nem volt. Még sirt is egy sort örömben. Szüleik szeretettel nézték gyermekeik örömeit. Egyszer csak kiszaladtak a gyerekek, és egy nagy csokor virággal és fehér se-lyempapírral csomaggal jöttek vissza.

— Mi is készítettünk ám meglepetést! — kiáltott a kis

kothyes Juci, mert már nem fért meg a szó benne.

Nagyon nagy volt a meglepetés. Egy értékes könyvet takart a se-lyempapír — zseb-pénzükből vásárolták a gyerekek — és készítették rá otthon egy díszes könyvbortót. A beleírt sorok most meg az anyut rikatták meg, édesapjuk is meglepetten közzö-rült meg a torkát. Ez állt benne:

„Kedves Szüleink!

Mivel nincs „szülő napja”, ezért gyermeknapon adjuk át ezt a kis ajándékot sok-sok szeretettel, emlékül azért a sok fáradozásért, szeretetért, és gondoskodásért, amivel nevelnek bennünket.

Mert ajándékot nemcsak kapni, hanem adni is jó... Szeretettel: Juci, Laci, Pista.”

Fási Katalin

POSTÁS DOLGOZO

a Postások Szakszervezetének lapja

Szerkesztő, a szerkesztő bizottság

Felölő szerkesztő: SZENTGYÖRGYVÖLGYI REZSŐ

Szerkesztőség: 1146. Budapest

XIV. Cházár András utca 13.

Telefon: 428-777

Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat

Felölő kiadó: Gábor Márton, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója

Terjesztő a Postások Szakszervezeté

Szakra Lapnyomda, Budapest